

ΚΑΘΕΦΕΦΤΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1995

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
Τεύχος 37

ΚΑΘΕΡΕΦΤΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1995

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
Τεύχος 37

Ο ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΟΥ

Στο τεύχος αυτό παρουσιάζουμε το βιογραφικό ενός άλλου μόνιμου συνεργάτη μας

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ Κ. ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΗΣ

Γεννήθηκα στο Σκλούπο (Αμπελοχώρι το λένε τώρα), το 1912 πάνω κάτω, γιατί εκείνη τη χρονιά δεν μας έγραψαν. Όταν μεγάλωσα και ρώτησα τη μάνα μου "τότε που έπεφταν τα πυροβόλα εκεί πέρα" μου είπε και μου δειξε τα Κατσανοχώρια (πόλεμος του 1912 - 13).

Το Δημοτικό τόβγαλα στο χωριό με δασκάλους τον Φλούδα και τον Παπαγιώργη, πριν γίνει παπάς και κάτι φεγγάρια με το Δήμο Ν. Αλέξη. Πήγα ύστερα στους Ραφτανάιους, δυο

χρόνια χωρίς να μάθω τίποτα. Ύστερα τέλειωσα το Σχολαρχείο στην Πράμαντα και το Γυμνάσιο στα Γιάννινα (τετρατάξιο). Ύστερα χρημάτισα ένα χρόνο φοιτητής της φαρμακευτικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών (πέρασα και το δεύτερο έτος) και κατόπι οι άνεμοι της ζωής μ' έριξαν στο Στράτευμα. Από τη Σχολή Ευελπίδων αποφοίτησα το 1939, τότε που ο δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος "έβραζε" στην Ευρώπη. Τον άλλο χρόνο χτύπησε και την πόρτα μας, πρώτα στην Ήπειρο και ύστερα στη Μακεδονία. Εμένα ο πόλεμος με βρήκε στην Καβάλα και μ' έστειλε στα οχυρά της "Γραμμής Μεταξά". Εκεί, στις 6 Απριλίου 1941 αλληλοντουφεκιστήκαμε με τους Γερμανούς μέχρι τις 10 του μηνός και ύστερα μας είπαν οι δικοί μας να φύγουμε γιατί οι Γερμανοί βρήκαν παραπέρα (στη Γευγελή) πόρτα ανοιχτή και κατέβηκαν στη Θεσσαλονίκη. Ύστερα έμεινα αιχμάλωτος των Γερμανών ενάμιση μήνα σε μια καπναποθήκη στις Σέρρες και μετά από ένα περιπετειώδες

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εσωτερικού δοχ. 1000
Εξωτερικού δολ. 20

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΥΛΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Α. Σιώτος Κώστας
τηλ. 78141 (γραφείο)
33051 (σπίτι)

Β. Αλεξίου Χρήστος
Δροσίνη 8 151 26 Μαρούσι
τηλ. 36001 (γραφείο)

"ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ"

Συντάσσεται από Επιτροπή
μελών του Συλλόγου και της
Αδελφότητας
Αμπελοχωριτών

ΕΔΡΑ : ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Α. ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

Ρώμα 20
452 21 ΓΙΑΝΝΕΝΑ
τηλ. 73943

Β. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

Φυλής 24
104 33 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 8235570

ταξίδι, στην Αθήνα της μαύρης κατοχής. Στην Αντίσταση δεν πρόσφερα σπουδαίες υπηρεσίες, αρκετές όμως για να με κλείσουν φυλακή ή και να με στήσουν στον τοίχο, αν μ' έπιαναν. Η πείνα και τα "μπλόκα" στους δρόμους έδωκαν και πήραν. Με την απελευθέρωση, ύστερα από 4 χρόνια, ενώ όλοι οι λαοί, με το τέλος του πολέμου, ανασκουμπώθηκαν να μαζέψουν τα ερείπια και να γιατρέψουν τις πληγές τους, εμείς ξαναρχίσαμε τον πόλεμο. Εμφύλιο τον είπαν, αυτοί που τον ξεκίνησαν. Αλλιώς τον έλεγε η τότε επίσημη, εκλεγμένη κυβέρνηση. Βάστηξε σχεδόν 4 χρόνια και κάτι περίεργο σε μένα σ' αυτόν τον πόλεμο. Ενώ, για να πάει κάποιος στην Αλεξανδρούπολη, περνάει πρώτα από Χρυσούπολη, Ξάνθη και Κομοτηνή, η αφεντιά μου πήγε και τις γνώρισε ανάποδα, γιατί η ανάγκη τόφερε να πάει ράχη ράχη (Βουλγαρικά σύνορα) και να κατέβει στην Αλεξανδρούπολη. 'Υστερα κι' απ' αυτόν τον πόλεμο άρχισε η ρουτίνα της ειρηνικής περιόδου. Υπηρέτησα σε πολιτείες και χωριά σ' όλη την Ελλάδα, απ' άκρη σ' άκρη και στην Κύπρο. Ανάμεσ' ανάμεσα πέρναγα κι από κάνα σχολείο. Ο Στρατός όλο σχολεία είναι κι ο ίδιος ολόκληρος ένα μεγάλο σχολείο είναι. Το απολυτήριο με βρήκε στην Κοζάνη όπου διοικούσα την 9η Μεραρχία. Αφού ξαπόστασα, λίγο (1969 - 72), έβαλα ψωμί στον τρουβά (όπως οι Ραφτανίτες) και πήρα σβάρνα τον κόσμο, απ' Ανατολή σε Δύση κι από Βορρά σε Νότο, όπου είδα κόσμο και κοσμάκι και λογίς - λογίς παράξενα πράματα και θάματα. 'Υστερα μαζώχτικα, ζογόνεψα σ' ένα μέρος, γνώρισα την Ελλάδα ξανά, καλύτερα από πριν και κάπου πετροβολάω την επικαιρότητα, πολιτική, πολιτιστική, πνευματική, κοινωνική και ό,τι άλλο βάλει ο νους σας. Αυτό γίνεται με κάνα ψευτογράμμα που στέλνω στην εφημερίδα που διαβάζω. Και λόγω ηλικίας μετράω τις μέρες μου...

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ Κ. ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΗΣ

Υ.Γ. Ξέχασα να σας πω ότι ο πατέρας μου ήταν ζευγάς και όργωνε τα χωράφια του χωριού, τα μισά χωρίς πληρωμή, γιατί οι ιδιοκτήτες ήταν χήρες κι ορφανά. Τη μάνα μου την εκλεψε από την Γκούρα γιατί ο πατέρας της, πρώτα είπε ναι και ύστερα μετάνιωσε. Στην επιχείρηση τον βοήθησαν πέντε έξι με αρχηγό τον Παπαχρήστο (πατέρα του Παπαγιώργη) που, στο Στενό, για να μη βραχεί η νύφη, την πήρε γκούσια. Απόχτησαν πέντε παιδιά και δυο κοπέλες. Η αφεντιά μου ήμουν το ψιμάδι.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

α'. Η τελευταία συνέχεια (για την αριά) ατύχησε εκεί στο τυπογραφείο: στη σελίδα 25 (προτελευταία) μετά τη λέξη Καρδινάλιος, έγραφα "...και άλλοι συζητούσαν με τις ώρες γι' αυτό το θέμα. Η γυναίκα σαν άνθρωπος...". Στη σελίδα 28 (τελευταία §) η "αισθητική χαρά" έγινε "αισθηματική" που σημαίνει εντελώς άλλο πράμα. έχει και άλλα μικροκουσούρια, ορθογραφικά και άλλα (βαρέθηκα αντί βρέθηκα, πανδασία αντί πανδαισία (πολύ φαι), Μάτζιο αντί Μάτζο και μερικά ακόμα).

β'. Το βιογραφικό σκιαγράφημα του Κ. Κοττίκα πολύ κατατοπιστικό για μένα. Το ονομά του ακούγονταν μέσα στο σπίτι μου, όμως ήμουν μικρός για να βγάλω νόημα.

Αργότερα κατάλαβα, μέσες άκρες, ότι με τον Κοττίκα είχε κάποια σχέση ο παππούς μου και τον είχε ενισχύσει οικονομικά στους προεκλογικούς του αγώνες, αλλά με... Ξένα κόλυβα, με τις οικονομίες του γιού του, του πατέρα μας. Τα είχε φέρει τα λεφτά από τη Σμύρνη σε χρυσές μπαγκανότες. Μιλούσαν για πολλά. Του τα πήρε, που λέτε ο παππούς μου, που μεγαλοπιάνονταν και τα σπατάλησε. Έβαλε, λένε, το χέρι του στην πλάτη του γιού του, "να μου ζήσεις Κώστα μου" του είπε, του έβγαλε τα "φράγκικα" που φορούσε, του φόρεσε το κοντογούνι και τον έκανε ζευγά στο Σκλούπο για όλη του τη ζωή. Σαν να τον μάζεψε, αυτόν (τον πατέρα μου) έναν κοσμογυρισμένο για κείνη την εποχή, γύρω στα 1885. Ο παππούς θα ήταν 20 έως 25 χρόνια μεγαλύτερος από τον Κοττίκα και ο πατέρας μου 10 χρόνια μικρότερος.

Χριστόδουλος Κ. Πραμαντιώτης

Η εισόδος στην Αγία Παρασκευή όπως έχει διαμορφωθεί μέχρι σήμερα. Διακρίνεται από το εσωτερικό μέρος η επιβλητική τοξοτή πύλη που έχτισε δωρεάν ο Κώστας Αλ. Πραμαντιώτης στη μνήμη της γυναίκας του Αλεξάνδρου και μπροστά ο πλακοστρωμένος διάδρομος που οδηγεί στην Εκκλησιά.

Η ΛΑΪΚΗ ΜΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

ΤΑ ΚΛΕΦΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Τα κλέφτικα τραγούδια, είναι συνδεδεμένα με τη δράση των **Αρματωλών** και **Κλεφτών**. Οι Αρματωλοί ήταν ένοπλο σώμα στα χρόνια της τουρκοκρατίας, που έφερε άρματα, δηλαδή όπλα. Οι Τούρκοι κατακτητές στην Ελλάδα, μη μπορώντας οι ίδιοι να υποτάξουν απόλυτα το λαό της και να επιβάλλουν την τάξη και τον νόμο, προ πάντων στις γύρω από την Πίνδο χώρες, δέχτηκαν την επιβολή ορισμένων Ελλήνων σαν νόμιμη κατάσταση κι' έτσι αφού διήρσαν την από από τον ποταμό Αξιό ως τον Ισθμό της Κορίνθου και το Ιόνιο Πέλαγος περιοχή σε αρματωλίκια, ανέθεσαν σ' αυτά την ασφάλεια της περιοχής τους και την εισπραξη των φόρων. Σ' αυτά κατατάσσονται μονάχα Έλληνες και ποτέ Τούρκοι ή Μουσουλμάνοι. Ο ισχυρότερος της περιοχής είχε την αρχηγία στο αρματωλίκι, ονομαζόμενος καπετάνιος, που είχε το σώμα του στην πρωτεύουσα, που είχε καθορίσει για το αρματωλίκι ή διαμοιρασμένο σε διάφορες περιοχές του. Το αξίωμα του καπετάνιου στο αρματωλίκι, ήταν φαίνεται κληρονομικό, μεταβιβαζόμενο στον πρώτο άρρενα γιο μαζί μ' ένα σπαθί, που ήταν συμβολικό για την ανάληψη του αξιώματος. Τον αρχηγό, δηλαδή τον καπετάνιο ακολουθούσαν τα παλληκάρια, από τα οποία ο καπετάνιος συνήθως διάλεγε το πρωτοπαλλήκαρο, σαν πιο αξιόμαχο παλληκάρι, που χρησίμευε, ας πούμε, σαν υποδιοικητής (υπολοχαγός) ή σαν υπασπιστής και πολλές φορές σαν γραμματέας του.

Επιθετικά όπλα είχαν το ντουφέκι, το σπαθί, το μαχαίρι ή το μικρό εγχειρίδιο και άμυντικά τα τσαπράζια, δηλ. πλάκες από ασημί ή άλλο μέταλλο για την προστασία κυρίως του στήθους και του κυρίου σώματος.

Το Αρματωλίκι, υπαγότανε στις διαταγές του πασά ή άλλου αξιωματούχου της Υψηλής Πύλης. Αν δεν υπήρχε πασάς, εκτελούσε διαταγές ενός απλού Μουσελίμη ή αντιπροσώπου του πασά ή Έλληνα προεστού. Η συγκεντρωμένη εξόρμηση των Αρματωλών λεγότανε Παγανιά, που περιλαμβάνει όλη ή μέρος της ομάδας του αρματωλικιού ή πολλά αρματωλίκια, που συνεργαζότανε.

Τ' αρματωλίκια ιδρύθηκαν αρχικά στη Θεσσαλία κι' αργότερα επεκτάθηκαν στη Ρούμελη και την Ήπειρο. Στο Μωριά δεν υπήρχαν αρματωλίκια και γι' αυτό οι ιστορικοί συμπεραίνουν, πως αυτά συνεστήθησαν πριν από την κατάκτηση του Μωριά με σουλτανικά φερμάνια.

Τ' αρματωλίκια ιδρύθηκαν από τους Τούρκους, γιατί κάνοντας αγώνες κατά των ορεινών πληθυσμών της Πίνδου, που λεηλατούσαν τις πεδινές περιοχές της Θεσσαλίας και έσφαξαν τις τουρκικές φρουρές, δεν κατώρθωσαν να επιβληθούν. Ήταν μια υποχώρηση, μια συνθηκολόγηση, ένα μοίρασμα της εξουσίας με ατίθασα στοιχεία της Πίνδου.

Έτσι οι Αρματωλοί μπορούσαν να διοικούνται μόνοι τους, να είναι ανεξάρτητοι στην περιοχή τους, να φέρουν όπλα για την άμυνά τους. Και μόνη υποχρέωση να πληρώνουν ένα μικρό φόρο. Στους νομοταγέστερους απ' αυτούς τους ανέθεσαν να εισπράττουν και τους φόρους των Τούρκων κατακτητών. Πολλοί ορεινοί πληθυσμοί υπήχθησαν στ' αρματωλίκια. Πολλοί όμως αρνήθηκαν να συμβιβαστούν με τους Τούρκους, γιατί τους προστάτευαν τ' απόκρημνα κι' απάτητα βουνά τους κι' απ' εκεί έκαναν επιδρομές κατά των Τούρκων και των προσκυνημένων στους Τούρκους. Αυτοί δυσφημιστικά λεγότανε κλέφτες και τα χωριά τους κλεφτοχώρια.

Έτσι σημαντικό μέρος της Ελλάδας διετήρησε μια αυτοτέλεια έναντι του κατακτητή. Ήσαν κύριοι του εδάφους της περιοχής των, είχαν ανεξαρτησία, εφάρμοζαν τους ιδικούς τους νόμους, είχαν ιδιόν τους στρατό για την τάξη στα χωριά και τις πόλεις τους, χωρίς να παρατηρείται επέμβαση των Τούρκων πασάδων.

Αντίθετα, οι Τούρκοι, που απέβλεπαν στην οικονομική απογύμνωση των Ελλήνων, δεν έβλεπαν με καλό μάτι τα προνόμια αυτά, που εν μέρει επροστάτευαν τους Έλληνες από τις υπερβασίες τους. Οι Αρματωλοί ήσαν ένα συγκεκριμένο κι' οι Κλέφτες ένα αποκάλυπτο εμπόδιο σ' αυτούς. Έτσι αργότερα, σ' αντίρροπο οι Τούρκοι ωργάνωσαν την υπηρεσία του ντερβεντάτ - ναζίρ, δηλαδή της κατοχής κι' εποπτείας των δερβενίων, (κλεισουριών ή στενωπών, διαβάσεων των ορέων κλπ). Επικεφαλής των σωμάτων αυτών ήταν ο Δερβέναγας. Και πιθανώτατα τα σώματα αυτά εδημιουργήθηκαν από τους Τούρκους, επειδή συχνά οι Αρματωλοί έπαυαν να υπακούουν στους Τούρκους ή ενώνονταν με τους κλέφτες.

Συχνά τα δυο αυτά σώματα των Αρματωλών και Δερβεναγάδων συνεργάζονταν αλλά και πολύ συχνά ερχότανε σε σύγκρουση. Πάντα όμως, μ' όλο που αλληλούποβλεπόντανε, απέφευγαν τη ρήξη, όσο ήταν δυνατό, γιατί οι οδηγίες του Σουλτάνου ήταν τέτοιες. Ο Σουλτάνος, άλλωστε, απέφευγε να διορίζει πασάδες αλβανικής καταγωγής μέχρι του 1740, διότι ήθελαν ν' αποφύγουν τις ακρότητες. Από το έτος όμως αυτό έδινε συνεχώς το πασαλίκι της Ηπείρου και τον τερβεντάτναζίρ σε Αλβανούς πασάδες, που κατεδίωξαν με μανία τους Αρματωλούς και κλέφτες, κάνοντας το παν για να τους διαλύσουν. Τελευταίος απ' αυτούς ήταν ο Αλής, ο Τεπελενλής, που, προξένησε τόσα κακά στους αρματωλούς και κλέφτες, όσα δεν έπραξαν όλοι μαζί οι προκάτοχοί του πασάδες. Αλλ' αυτές οι διώξεις μετέτρεπαν πάντοτε τους Αρματωλούς σε κλέφτες. Έτσι οι δυο αυτές έννοιες συχνά εναλλασσόμενες, είχαν καταλήξει στα τελευταία χρόνια πριν από την ελληνική επανάσταση ταυτόσημες. Και γι' αυτό στη Θεσσαλία τους διέκριναν σαν κλέφτην ήμερον και κλέφτην άγριον, υπο-

νοώντας τον υποταγμένο και τον ανυπότακτο κλέφτη. Γι' αυτό πολλοί καπεταναίοι στ' αρματωλίκια, υποψιαζόμενοι ενέργειες για δόλια εξόντωσή τους από τους Τούρκους, παίρνανε τα παλληκάρια τους και μεταβαλότανε σε σώμα κλεφτών, συνεργαζόμενοι με τους δεδηλωμένους κλέφτες, στους οποίους κατέφευγαν εκάστοτε όλα τα ατίθασα στοιχεία των Ελλήνων κι' όλοι όσοι κατά οποιοδήποτε τρόπο συναντούσαν την καταπίεση του κατακτητού.

Οι κλέφτες κατάλυμα ή στρατηγείο είχαν το λημέρι, που ήταν σ' απρόσιτα στρατηγικά ορεινά σημεία και το άλλαζαν κάθε φορά, που εμφανιζότανε απροσδόκητος κίνδυνος. Ζούσαν από τις λεηλασίες που έκαναν σε βάρος των κτημάτων των Τούρκων ή των ποιμνίων πασάδων, μπέηδων και αγάδων. Και συχνά απήγαγαν τους ίδιους τους μπέηδες κι' αγάδες, τους οποίους απέλυαν μονον με την καταβολή λύτρων. Συχνά όμως για να διατηρηθούν έκαναν επιδρομές και κατά Ελλήνων ή συλλαμβαναν πλουσίους Έλληνες, ακόμη και καλογήρους και μοναχούς, από τους οποίους έπαιρναν λύτρα. Μάλιστα, στους τελευταίους είχαν κάποια αντιπάθεια, γιατί έδιναν πληροφορίες για τους κλέφτες στους Τούρκους. Άλλοτε πάλι ενεργούσαν σοβαρές επιδρομές εναντίον χωριών ή έστελναν γραπτή πρόσκληση παραδόσεως τροφών ή χρημάτων. Προσκήσεις τέτοιες έστελναν και σε αγάδες, αξιωματικούς, Τούρκους δικαστικούς ή Έλληνες δεσποτάδες, που τους θεωρούσαν πλουσίους.

Οι κλέφτες κοιμότανε, είτε στο λημέρι τους είτε αλλού στο ύπαιθρο, σε σωρούς κλάδων, επάνω σε θάμνους ή σε απάνεμες πτυχές του εδάφους έχοντας για στρώμα και σκέπασμα ειδικούς μανδύες από τρίχωμα γίδας που το καθιστούσαν αδιάβροχο (ταλαγάνι). Τέτοια χρησιμοποιούν οι τσομπάνοι των ορεινών περιοχών και σήμερα.

Πολεμούσαν όρθιοι ή γονατιστοί, ή πλαγιαστά, από φυσικό οχύρωμα, που λεγότανε μετερίζι, χωρίς μια ορισμένη πολεμική ταχτική, μα σκόρπιοι σε ενδεδειγμένες θέσεις. Αν νύχτωνε και ο αγώνας συνεχιζότανε τότε χρησιμοποιούσαν την πάλα, μακρύ κυρτό ξίφος. Αν συνέβαινε να κυκλωθούν, ενεργούσαν γιουρούσι (θαρραλέα εξόρμηση) με το σπαθί στο χέρι για να διασπάσουν τις εχθρικές γραμμές και να δημιουργήσουν διέξοδο.

Όταν δεν πολεμούσαν, ασκούσαν στο σημάδι και πολλοί απ' αυτούς περνούσαν τη σφαίρα από το δαχτυλίδι, όπως λέει και η παροιμία, που έμεινε από τότε. Τη νύχτα μπορούσαν να σκοπεύσουν εναντίον άλλου, που πυροβόλησε, χωρίς να τον βλέπουν. Από τότε έμεινε, σαν παροιμία, το σύνθημα των: φωτιά στη φωτιά, που σήμαινε να πυροβολούν εκεί, που έβλεπαν λάμψη πυροβολισμού. Άλλες ασκήσεις ήταν το πήδημα, το τρέξιμο, το λιθάρι. Τους διέκρινε ψυχικό θάρρος, υπέμεναν την πείνα, τη δίψα και την αγρυπνία. Κι' ήταν ατρόμητοι μπροστά στο θάνατο. Άντεχαν τα βασανιστήρια, αλλά η καλύτερη ευχή τους ήταν "καλό βόλι", ώστε ν' αποφύγουν τις ταπεινώσεις των κακώσεων.

Εάν στη μάχη τραυματιζότανε, ζητούσαν να τους κόψουν οι σύντροφοί τους το κεφάλι και να το πάρουν μαζί τους, ώστε να μην πέσουν ζωντανό στα χέρια του εχθρού. Πόσα τραγούδια κλέφτικα δεν περιέχουν την τραγική αυτή παράκληση του κλέφτη!...

Οι κλέφτες, μολονότι περνούσαν πρωτόγονη ζωή εκεί στα βουνά, ωστόσο είχαν αξιόλογες ηθικές αρχές, που τις τηρούσαν απόλυτα. Ο σεβασμός στους αιχμαλώτους των ήταν απόλυτος, είτε για άνδρα, είτε για γυναίκα επρόκειτο. Εάν επρόκειτο να φονεύσουν αντίπαλο, ποτέ δεν κατέφευγαν σε βασανιστήρια, μα εκτελούσαν τον εχθρό τους, χωρίς χρονοτριβή. Τα βασανιστήρια τα θεωρούσαν άνανδρη πράξη. Και γενικά διακρινόταν για τη γενναιότητα και το ιπποτικό πνεύμα.

Η θρησκευτικότητα των κλεφτών ήταν κάτι αξιοθαύμαστο. Μη έχοντας στη διάθεσή τους εκκλησίες, πήγαιναν σε κανένα ερημοκλήσι, σε κανένα εικονοστάσι ερημικό, όπως συνηθίζεται στην ελληνική υπαίθρο, κι' έκαναν το σταυρό τους. Κάποτε συναντούσαν εκεί και κανένα παπά ή κανένα ερημίτη και άκουαν με κατάνυξη τους θρησκευτικούς ύμνους. Εσέβοντο τα αφιερώματα των εκκλησιών (ασημένια, ή χρυσά), και τα άγια λείψανα, διότι η ιεροσυλία εθεωρείτο η πιο μεγάλη αμαρτία. Ο ΡΟΥΚΕΒΙΛΕ αναφέρει την περίπτωση αρχηγού συμμορίας, που εσύλησε τα αφιερώματα του ναού της Παναγίας κοντά στη Βόνιτσα, μα τα ίδια του τα παλληκάρια τον παρέδωσαν στον Αλή - πασά, που τον κρέμασε. Ο Καπετάν Βλαχάβας πήγε πεζός σε ηλικία 76 ετών στα Ιεροσόλυμα με το όπλο στον ώμο, συνοδευόμενος από το πρωτοπαλλήκαρό του και πέθανε στους Αγίους τόπους. Οι κλέφτες μπορούσαν, σε δύσκολες στιγμές ν' αλλαξοπιστήσουν και να σώσουν τη ζωή τους, όπως έκαναν μερικοί άλλοι "Έλληνες σε ώρα ανάγκης, μα προτιμούσαν τη φυλακή ή το θάνατο, παρά την αλλαξοπιστία. Και τέτοιο παράδειγμα έχουμε ανάμεσα στ' άλλα τον Ανδρούτσο, μολονότι σ' ένα τέτοιο δίλημα ίσως βρέθηκε κι' ο Διάκος, όπως φαίνεται ν' αποδέχεται ο Βαλαωρίτης.

Οι κλέφτες αγαπούσαν την ελεύθερη ζωή των βουνών και την προτιμούσαν από την καταπίεση της σκλαβιάς. Τα ολοπράσινα δέντρα, οι βρύσες με τα κρύα νερά, τα ποτάμια, τα χιονισμένα βουνά, όταν το καλοκαίρι ήταν πράσινα και δροσερά, και φιλοξενούσανε τους βοσκούς και τα τσοπανόπουλα με τα κοπάδια τους, είχαν γι' αυτούς ένα ιδιαίτερο θέλητρο. Τα κυριώτερα βουνά ήσαν τα βουνά της Ηπείρου, τα βουνά της Πίνδου σ' όλη της την προέκταση (Τζουμερκα, Άγραφα) και τα βουνά που είναι ανάμεσα Θεσσαλία και Μακεδονία ("Όλυμπος κλπ.), όπου κάθε κορφούλα και κλαρί, κάθε κλαρί και κλέφτης.

Εκεί η ζωή τους ήταν πιο ευχάριστη πολεμώντας τον κατακτητή, είχαν τη συμπάθεια του λαού. Και παντού τους πρόσφεραν αρνιά, κατσίκια και πρόβατα, που έβαζαν στη σούβλα. Δεν τους έλλειπε και το κρασί. Έτσι ερχότανε σε ευθυμία, έστηναν τους χορούς και πάνω στο κέφι τους

έφτιαχναν αυτοσχέδια τραγούδια για τη ζωή τους - την κλέφτικη ζωή. Πόσα κλέφτικα τραγούδια δεν είναι φτιαγμένα από τους ίδιους τους κλέφτες!... Όμως το χειμώνα κατέβαιναν σε χαμηλότερα μέρη, γιατί η παραμονή στα χιονισμένα βουνά ήταν δύσκολη.

Και κάτι άλλο. Οι κλέφτες δια των συχνών επιδρομών κατά των Τούρκων κατάφερναν να τους αναγνωρισθεί μια περιοχή ως Αρματωλίκι, που το κρατούσαν πάντα με τη βία των όπλων και δεν επέτρεπαν στον κατακτητή να το παραχωρήσει σ' άλλον. Όσο ζούσε ο Καπετάν Ζίδρος δεν άφησε στο αρματωλίκι της Ελασσόνας να εγκατασταθεί τουρκικός στρατός. Ο Καραλής στον Όλυμπο έδωξε μόνος σημαντικό απόσπασμα, που είχαν εγκαταστήσει οι Τούρκοι. Ο Τόσκας, αρχηγός των αρματωλών Γρεβενών, έδωξε τους Αλβανούς του Κούρτ - πασά, που έφτασαν στην περιοχή του και ο Καπετάν Βλαχάβας διατήρησε την περιοχή του στα Χάσια σταθερά.

Όμως οι Αλβανοί πασάδες, που διόρισε το Διβάνιον, άρχισαν συστηματικό και εξοντωτικό πόλεμο κατά των κλεφτών και αρματωλών, μη ανεχόμενοι την εξουσία τους. Σκληρά ήταν τα μέτρα των Αλβανών. Έκαιγαν τα σπίτια και κρεμούσαν ακόμα κι' εκείνους που πρόσφεραν στους κλέφτες όχι μόνο ψωμί κι' άλλα τρόφιμα, αλλά και νερό. Ωστόσο, ο αγώνας των Αλβανών πασάδων όχι μόνον δεν απέδωσε μεγάλα αποτελέσματα, μολονότι εφερε σοβαρή διαταραχή στις τάξεις των κλεφτών κι' αρματωλών, μα και δημιούργησε με τις ακρότητες, τις καταπιέσεις και τα σκληρά μέτρα, νέα αναζωπύρωση του κύματος των κλεφτών. Ο Αλή - πασάς, που είχε συστηματικώτερα συντονίζει την καταδίωξη των κλεφτών, τελικά και αυτός ανεγνώρισε, όπως κι' οι προηγούμενοί του, πως η υποταγή τους με τα όπλα ήταν αδύνατη.

Έτσι ζητούσαν διαπραγματεύσεις με κλέφτες, σαν η ανοικτή πολεμική καταδίωξη αποτύχανε. Ζητούσαν να προσκυνήσουν με κολακείες, υποσχέσεις, παραχωρήσεις και αποκατάσταση στο αρματωλίκι. Έτσι ο Κλέφτης, αποδεχόμενος την υποταγή ή το προσκύνημα, όπως λεγότανε, ώφειλε να εμφανισθεί μπροστά στον πασά, ν' αναγνωρίσει την εξουσία του και να καταθέσει τα όπλα ή να κρατήσει τα όπλα και ενεργεί σύμφωνα με τις διαταγές και τα συμφέροντα του πασά. Τις περισσότερες όμως φορές οι διαπραγματεύσεις αυτές κι' ο συμβιβασμός περιέκλειε δόλον του πασά, μια πανουργία για την εξόντωση του Κλέφτη, που είτε εδολοφονείτο εντέχνως μ' ενέδρα στο δρόμο ή εξαφανιζότανε από πράκτορες του πασά στο αρματωλίκι, που παρεχωρείτο. Κι' όταν ο καπετάνιος αντιλαμβανότανε την ενέδρα ή τα δολοφονικά σχέδια στο αρματωλίκι και ξέφευγε, έπαιρνε πάλι το δρόμο των βουνών και ξαναγινότανε κλέφτης.

Ο Αλή - πασάς, που είχε χρησιμοποιήσει τεράστιες δυνάμεις για την εξόντωση των κλεφτών και αρματωλών και είχε χρησιμοποιήσει κάθε είδους δολοπλοκία, κατάλαβε τελικά, πως οι άνθρωποι αυτοί ήταν γενναί

οι κι' αμέτρητοι πολεμιστές και δεν μπορούσαν να δαμασθούν. Γι' αυτό συνέλαβε την ιδέα να χρησιμοποιήσει τις δυνάμεις των για την πραγματοποίηση των δικών του σχεδίων και φιλοδοξιών. Και συνεκάλεσε μια συσκευή στο Καρπενήσι το 1805 όλων των καπεταναίων και κλεφτών, που προσήλθαν με τα παλληκάρια τους, ατρόμητοι και ανένδοτοι, παρ' όλα τα στρατεύματα που συνώδευαν τον Αλή, κάτω από την αρχηγία του Γιουσούφ - αράπη, ομογάλακτου αδελφού του, όπως λέγεται. Και μολονότι νόμιζε, πως είχε καταστρέψει το μεγαλύτερο μέρος των Κλεφτών, ξαφνιάστηκε από τον μεγάλο αριθμό τους και το υψηλό τους ηθικό, που στέκονταν εμπόδιο στα σχέδιά του για μια προσωπική επιβολή σ' όλη την Ελλάδα. Έτσι προσωρινά το σχέδιο του Αλή - πασά ναυάγησε και μονάχα, σαν ήρθε σε σύγκρουση με το Σουλτάνο παραχώρησε ανεξαρτησία σ' όλους τους Αρματωλούς και Κλέφτες, που ζήτησε και τη βοήθειά τους, γιατί τον είχαν εγκαταλείψει όλοι οι φίλοι του.

Όμως ήταν αργά. Οι Αρματωλοί κι' οι Κλέφτες μαζί με τους πολεμοχαρείς Σουλιώτες πολεμούσαν μαζί του για τη μεγάλη υπόθεση της Ελληνικής Επανάστασης, που είχε αρχίσει πια από καιρό, πριν ο Αλή - πασάς στη μονή Αγίου Παντελεήμονος του νησιού των Ιωαννίνων πέσει από τα βόλια των ομοθρήσκων του.

Τα κλέφτικα τραγούδια αναφέρονται στη ζωή και δράση των κλεφτών και δίχως αυτές τις εισαγωγικές γνώσεις δεν γίνονται απόλυτα κατανοητά, χωρίς να παύσουν νάναι τα πιο περήφανα, τα πιο ωραία λαϊκά τραγούδια, που είναι μια συνέχεια των ηρωικών τραγουδιών του ελληνικού λαού, βγαλμένα από την ίδια του τη ζωή.

Τα τραγούδια αυτά έγιναν από το λαό στην περιοχή αρχικά, που έγινε το πολεμικό γεγονός, γιατί εκείνοι, που είδαν ή πρωτοάκουσαν τα πολεμικά κατορθώματα των Κλεφτών κι' Αρματωλών, συγκινήθηκαν πρώτοι. Μερικά έγιναν από τους ίδιους τους κλέφτες. Και μερικά έγιναν σε πιο μακρινές περιοχές από τη συγκίνηση που έφερνε στις καρδιές των Ελλήνων η φήμη των κατορθωμάτων των κλεφτών. Αλλ' αυτά είναι λίγα. Γι' αυτό τα περισσότερα κλέφτικα τραγούδια των άλλων περιοχών, πούναι μακριά από το πολεμικό θέατρο των κλεφτών κι' αρματωλών, είναι παράλλαγες των τραγουδιών, που γεννήθηκαν κοντά στο πολεμικό θέατρο των κλεφτών.

Διαλέξαμε για δημοσίευση μερικά από τα πολυάριθμα κλέφτικα τραγούδια.

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΑΛΒΑΝΩΝ

Θέλετε ν' ακούστε σκουσμαριά και μαύρα μοιρολόγια
Περάστ' απ' το Μπερατινό, στο Δέλβινο να πάτε,
της Τοσκαριάς και Λιαπουριάς ν' ακούστε μύριες τζίκες
και Τσάμισες χιλιαδαργιές που λέν' τα μοιρολόγια,
που κλαίνει τους αγάδες τους, που κλαίνει τα παιδιά τους.
'Άλλες τους κρίζουν για να βγούν από το μαύρο μνήμα,
άλλες από τον Ταρσανά, κι' άλλες από την Κόνια.
Ανάθεμά την την στιγμήν, και την πικρήν την ώρα,
πώβαλαν την κακήν βουλή οι μπέηδες κι' αγάδες,
την μαύρη την αρβανιτιά να σκώσουν στο ποδάρι
Το είχαν οι πρώτοι στο κρυφό, και οι μικροί στα φόρα,
τους Λιάπηδες εσήκωσαν ο Χόντος κι' ο Γκιουλέκας,
τους Τσάμηδες τους κίνησεν Χαμίτης ο Τσαπάρης,
τους Τόσκηδες ξεκίνησεν ο Ράπος ο Κεκάλης,
κι' έπιασαν κούλιες και χωριά, κι' έπιασαν τα δερβένια,
κι' εχτύπησαν και χάλασαν του βασιλιά τ' ασκέρια.
Σαν τ' άκουσε ο βασιλιάς βαρειά του κακοφάνη,
κι' έστειλε δύνாமες πολλές, στεριάς και του πελάγου
Πέρασ' ο Σερασκέρ - πασάς κι' εμπήκε στο Μπεράτι,
καίονται τούρκικα χωριά, εις όλο το σαντάκι,
πέρασε και στο Δέλβινο καίοντας και χαλνώντας,
κι' έστειλε και στην Τσαμουριά τον Χουσεΐν Βρυώνη.
Σαν την κοπή τα πρόβατα, σαν τα παχιά κριάρια,
σωρεύτηκαν στα Γιάννενα, Λιάπηδες, Αυλωνιάτες,
Μπερατινοί και Καστρινοί και Τσάμηδες δεμένοι.

ΣΤΟΝ ΝΕΚΡΟ ΜΑΡΚΟ ΜΠΟΤΣΑΡΗ

Ο Νότης ετραγούδαε, στου Μάρκου το κιβούρι,
και λέει τραγούδια θλιβερά και παραπονεμένα.
Για σήκ' απάνω, Μάρκο μου, και μη βαρυκοιμάσαι,
τι ο Βάλτος επροσκύνησε κι' όλο το Ξηρομέρι.
Το Μεσολόγγι απόμεινε, δεν θέλ' να προσκυνήσει.
Στεριάς το δέρν' ο Κιουταχής, κι' Αράπης του πελάγου,
πέφτουν τα τόπια σαν βροχή κ' οι μπόμπες σαν χαλάζι,
κι' αυτά τα λιανοντούφεκα, σαν άμμος της θαλάσσης.

Ο ΦΟΝΟΣ ΤΟΥ ΒΕΛΗ - ΜΠΕΗ ΚΑΙ ΑΣΛΑΝΜΠΕΗ (1829)

Μας ήρθ' η άνοιξη πικρή, το καλοκαίρι μαύρο,
μας ήρθε το χινόπωρο πικρό, φαρμακωμένο.
Ο Σατραζέμης έστειλε ένα σφιχτό φερμάνι
στους πρώτους της Αρβανιτιάς Βελίκον και Ασλάνη.
— "Σ' εσέ, παδί μ' Ασλάμπεη, σ' εσέ Βελίκο Γιάτση,
ναρθήτε και να μ' εύρητε, πασάδες θα σας κάμω,
και φέρτε και τ' ασκέρι σας να πάρουν λουφέδες".
Εκίνησαν κι' επάγησαν στο δόλιο Μοναστήρι.
— Καλώς ήρθαν οι Μπέηδες, καλώς τα τα παιδιά μου!
Πασά, Βελίκο, σ' έκαμα, Βαλή στη Σαλονίκη,
και τον Ασλάνη Βόιβοντα θα στείλω στο Μπεράτι.
Τον Μιραλάτη φώναξε, κρυφά τον κουβεντιάζει,
να τους καλέσει το πουρνό να παν να σεργιανήσουν,
το στράτεμμα το ταχτικό πως κάνουν το ταλίμι.
Εκεί όπου σεργιάνιζαν οι μαύρ' οι Αρβανίτες,
μια μπαταριά τους έρριξαν κι' έσκότωσαν περισσότερους.
Ο Ασλάνμπεης δεν έπεσε, κι' εχύθη σαν λιοντάρι,
πήρε τον κάμπο κι' έφυγε με το σπαθί στο χέρι.
Ο Κιούρτ - πασάς τον έφτασε καβάλα στ' άλογό του,
του πήρε το κεφάλι του, και του πασά το πήγε.

Ο Βελή - μπέης 'Αρτας και Πρέβεζας και ο Ασλάν - μπέης, χριστιανικής καταγωγής, υπήρξαν σκληρά κι' απάνθρωπα στοιχεία προσεταιριζόμενοι διάφορα αλβανικά στοιχεία ληστών και άλλων αναρχικών. Τούτους εθανάτωσε ο Ρεσίτ - πασάς στα Βιτώλια σε τελετή δήθεν γυμνασίων.

ΟΙ ΑΓΩΓΙΑΤΕΣ

Δεν πάνε πολλά χρόνια που η επικοινωνία του χωριού με τα Γιάννινα, την Άρτα και τα γύρω κεφαλοχώρια, Άγναντα και Πράμαντα, γινότανε με τα ζώα.

Οι μουλαρόδρομοι δεν ήταν μόνο επικίνδυνα μονοπάτια περνώντας μέσα από απόκρημνα στεφάνια, αλλά πολλές φορές από κατολισθήσεις και θεομηνίες καταστρεφότανε και δεν μπορούσε κανείς να ξέρει εάν από εκεί περνούσε καμιά φορά δρόμος.

Μέσα από αυτά τα επικίνδυνα μονοπάτια, ξεχασμένα από θεούς και ανθρώπους, οι Αμπελοχωρίτες, προσπαθώντας να επικοινωνήσουν με τον έξω κόσμο.

Και αυτό όχι μόνο για δουλειά αλλά για να μπορέσουν να φέρουν στο χωριό καλαμπόκι και ότι άλλο χρειαζόταν τόσες ψυχές εκεί επάνω στο χωριό.

Κάποτε το Αμπελοχώρι έσφυζε από ζωή. Στις πλαγίες και τα ρουμάνια αχολογούσαν τα τραγούδια από τις νέες κοπέλλες. Η πλατεία του χωριού γεμάτη από παιδιά, γέμιζαν τον αέρα από φωνές και τραγούδια και τα τρελά παιγνίδια τους.

Τα τέσσερα μαγαζιά γεμάτα. Το σχολείο είχε πάνω από εκατό παιδιά και ήταν διτάξιο. Μέρα παρά μέρα ερχόταν στο χωριό ο ταχυδρόμος και έφερνε γράμματα από τους ξενητεμένους και εφημερίδες για τον παππού και το δάσκαλο.

Ο ερχομός του ταχυδρόμου ήταν ένα γεγονός για το χωριό. Όταν έφθανε στην "Άσπρη", σφύριζε με τη γνωστή τρομπέτα του για να μαζευτούν οι χωριανοί στο μεσοχώρι για να παραλάβουν τα γράμματα όσοι περίμεναν και για να στείλουν όσοι θέλανε. Ο ερχομός του ταχυδρόμου ήταν και αυτό ένα μέσο επικοινωνίας με τον άλλο κόσμο. Υπήρχε και το κοινοτικό τηλέφωνο που είχε τοποθετηθεί στα τέλη της τρίτης δεκαετίας.

Παράτη φιλότιμη προσπάθεια, παρά την εργατικότητα των χωριανών η παραγωγή δεν επαρκούσε, έπρεπε να φέρουν το καλαμπόκι και το σιτάρι και ότι άλλα αγαθά χρειαζόταν να ζήσουν τόσες ψυχές, από τα Γιάννινα και την Άρτα.

Η μεταφορά των αγαθών που είχε ανάγκη το χωριό γινόταν από τους αγωγιάτες και με μεταφορικά μέσα τα μουλάρια.

Μιλάμε για την εποχή που δεν υπήρχαν οι αυτοκινητόδρομοι που τώρα ζώνουν το χωριό απ' όλες τις πλευρές.

Για τους συμπαθείς αυτούς επαγγελματίες που κρατούσαν σε επικοινωνία το χωριό με την πόλη και μετέφεραν τα αγαθά που είχε ανάγκη το χωριό μας αφιερώνονται τούτες οι λίγες γραμμές.

Πιστεύω ότι η προσφορά αυτών των ανθρώπων, για την επιβίωση τόσων ψυχών εκεί επάνω ήταν μεγάλη από κάθε πλευρά.

Η θεαματική τεχνολογική ανάδειξη των τελευταίων πενήντα χρόνων, είχε σαν αποτέλεσμα, μια σειρά επαγγελματιών να παρακμάσουν και

να εξαφανισθούν και μια καινούρια σειρά από νέα επαγγέλματα να εξαφανισθούν.

Ένα από αυτά που σήμερα σχεδόν παρήκμασε και εξαφανίστηκε είναι και το επάγγελμα του αγωγιάτη, που τώρα μόνο λαογραφικό και ιστορικό ενδιαφέρον παρουσιάζει.

Ο αγωγιάτης είναι επαγγελματίας που μεταφέρει τα αγαθά και με δικιά του ευθύνη από τον παραγωγή και την αγορά στον τόπο της κατανάλωσης και με αμοιβή που συμφωνούσε. Ο αγωγιάτης ή όπως τον έλεγαν στα χωριά μας και κεραντζή, ασκούσε σαν μόνιμη δουλειά τη μεταφορά των αγαθών. Τα μέσα που χρησιμοποιούσε για τη μεταφορά ήταν τα μουλάρια.

Εκτός από τους μόνιμους επαγγελματίες ήταν και οι ερασιτέχνες. Δηλαδή εκείνοι που είχαν άλλη δουλειά, και ασκούσαν το επάγγελμα όταν δεν απασχολούνταν, ή να εξυπηρετήσουν κανένα φίλο ή συγγενή. Το κόμιστρο το λέγανε αγωγή.

Στο Αμπελοχώρι μέχρι τα τέλη της δεύτερης δεκαετίας του αιώνα τη μεταφορά την έκαναν οι ίδιοι οι νοικοκυραίοι με τα ζώα εάν είχαν ή οι γυναίκες.

Στη διάρκεια της τρίτης δεκαετίας τις μεταφορές έκαναν αγωγιάτες από τα Πράμαντα και την Άγναντα. Αυτοί μετέφεραν συνήθως καλαμπόκι στο χωριό και ότι άλλο αγαθό ύστερα από συμφωνία με τους νοικοκυραίους.

Από τις αρχές της δεκαετίας του 30 έχουμε τους ντόπιους αγωγιάτες. Αυτοί ασχολούνται αποκλειστικά με το επάγγελμα του αγωγιάτη και έχουν τέσσερα με πέντε ζώα. Και έτσι σταμάτησαν ναρχονται οι Πραμαντιώτες και οι Αγναντίτες στο χωριό.

Ο αγωγιάτης δεν μετέφερε μόνο αγαθά για κατανάλωση στο χωριό αλλά μετέφερε από το χωριό ή στα Γιάννινα προϊόντα του χωριού μας. Και τέτοια προϊόντα ήταν το κρασί και το τσίπουρο.

Τα χρόνια αυτά το Αμπελοχώρι έκανε άφθονο και άριστης ποιότητας κρασί. Ενδεικτικά αναφέρω ότι στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, στον συμπατριώτη μας Κώστα Βλάχο δόθηκε το πρώτο χρυσό βραβείο.

Το επάγγελμα του αγωγιάτη ήταν κουραστικό, σκληρό και με μύριους κινδύνους. Καμιά φορά έπεφτε και θύμα ληστείας. Ο αγωγιάτης όταν πήγαινε στα Γιάννινα ή στην Άρτα για να μεταφέρει αγαθά είχε μαζί του και χρήματα. Και το ποσό που μετέφερε ήταν αρκετά σεβαστό και καθόλου ευκαταφρόνητο.

Βέβαια εκείνα τα χρόνια δεν υπήρχε τέτοιος κίνδυνος. Όλο αυτό το διάστημα μια μόνο ληστεία έγινε στο Γιάννη Πάνο στα "Ισιώματα" λίγο πιο πάνω από το γεφύρι της Πολιτάς.

Αλλά η ληστεία, ήταν ερασιτεχνική και παρότι φορούσαν μάσκες ο μακαρίτης Γιάν - Πάνος τους αναγνώρισε και την επόμενη τους έπιασε η αστυνομία.

Με βροχές, με χιόνια και τσουχτερό κρύο έπρεπε να κάνουν το δρομολόγιο για να εξυπηρετήσουν το χωριό. Πολλές φορές διανυκτερεύουν στο ύπαιθρο να ξεκουραστούν οι ίδιοι και τα κακόμοιρα τα ζώα.

Ξεκινούσαν συνήθως το απόγευμα από το χωριό, έφθναν αργά στο Ελληνικό ή πιο κάτω στο Κουτσελιό. Και το πρωί έφθναν στα Γιάννενα και κατέλυαν στο Χάνι του Λύτρα ή του Γοργόλη. Αφού τακτοποιούσαν τα ζώα και ξεκουράζονταν λίγο, άρχιζαν τα τρεχάματα για τις παραγγελίες.

Αφού έκαναν όλα τους τα ψώνια, τα συγκέντρωναν στο Χάνι και το απόγευμα ξεκινούσαν για να καταλύσουν αργά το βράδυ στο Κουτσελιό ή στο 'Αη Γιώργη του Ελληνικού. Το πρωί ξεκινούσαν πάλι για να φθάσουν το απόγευμα στο χωριό. Ο ερχομός στο χωριό ήταν γεγονός. Γιατί εκτός από τα νέα τα προφορικά που έφερναν από χωριανούς, έφερναν και εφημερίδες Γιαννιώτικες και Αθηναϊκές που με λαχτάρα περίμεναν οι χωριανοί.

Τότε δεν υπήρχε ούτε ραδιόφωνο ούτε τηλεόραση. Ίσως στις νεώτερες γενιές αυτά να φαίνονται παραμύθια και όμως αυτή ήταν η σκληρή πραγματικότητα.

Αλλά ουδέν κακό αμιγές καλού. Αυτή η σκληρή ζωή έκανε τους Αμπελοχωρίτες ανήσυχους, ξύπνιους και σκόρπισαν σ' όλα τα σημεία της Ελλάδας και του πλανήτη για ανεύρεση καλύτερης τύχης.

Γλαφυρότατα απεικονίζει την περίοδο αυτή του μεταπολέμου στις αναμνήσεις του ο συμπατριώτης μας Χρήστος Πραμαντιώτης που δημοσιεύονται σε συνέχειες στον ΚΑΘΗΜΕΡΙΟ.

Χρησιμοποιώντας ηθελημένως στην αφήγησή του Σκλουπιώτικους ιδιωτισμούς κάνει το ανάγνωσμα πολύ παραστατικό και συν αρπαστικό.

Αναφέραμε πιο πάνω ότι μέχρι το τέλος της τρίτης δεκαετίας οι αγωγιάτες που εξυπηρετούσαν το χωριό μας ήταν ξενοχωρίτες. Αγναντίτες, Γεροπλατανίτες και Μελισουργιώτες.

Από τις αρχές του 30 τη δουλειά αυτή την κάνουν πια Σκλουπιώτες. Και πρώτος που άρχισε αυτή τη δουλειά ήταν ο Γιάν - Πάνος. Είχε 4 - 5 ζώα και με φιλοτιμία και ευαισθησία εξυπηρετούσε το χωριό. Δεν άφησε ποτέ παρεπνεμόν κανέναν στο χωριό και ούτε χωρίς εμπόρευμα κανένα μαγαζί.. 'Ησυχος, πράος και χαμογελαστός από χαρακτήρα, κάτω από φοβερά αντίξοες συνθήκες επιτελούσε το χρέος του με θρησκευτική ευλάβεια.

'Εχοντας το χωριό γύρω στις 500 ψυχές μόνιμους κατοίκους, ένας αγωγιάτης δεν επαρκούσε. Στα μέσα της δεκαετίας του 30 άρχισε το επάγγελμα και ο Γιώργος Νουτσόπουλος ή Γεωργόπουλος όπως τον

αποκαλούσαν. Είχε και αυτός 4 - 5 ζώα, άνθρωπος φιλότιμος και ανοιχτόκαρδος εξυπηρετούσε και αυτός το χωριό όπως ο Γιάν - Πάνος. Οι δυο αυτοί ήσαν επαγγελματίες αγωγιάτες. Ασκούσαν το επάγγελμα μόνιμα και τακτικότερα. Έπρεπε να κάνει θεομηνία για να μην κάνουν δρομολόγια και αυτό σπάνια συνέβαινε.

Εκτός από τους επαγγελματίες αγωγιάτες που εξυπηρετούσαν το χωριό, έχουμε και τους ερασιτέχνες αγωγιάτες. Αυτοί δεν ασκούσαν μόνιμα το επάγγελμα, πρώτα να αυτοεξυπηρετηθούν και εάν τους περίσσειε καιρός εξυπηρετούσαν και κανένα φίλο. Αυτοί ήσαν: Ο Μήτσος Αναστασίου που διατηρούσε παντοπωλείο στο χωριό μεταπολεμικά. Είχε 3 ζώα για να μεταφέρει τα εμπορεύματα που χρειαζόνταν στο κατάστημά του.

Στη φωτογραφία ο Βασίλης Γ. Πάνος, απ' τους νεώτερους που έκανε κι αυτός τον αγωγιάτη, με τα μουλάρια του στην πλατεία του Χωριού.

Ο Βασίλης Πάνος που διατηρούσε παντοπωλείο κι αυτός μαζί με τον πατέρα του το Γιώργο Πάνο, και είχε για δική του εξυπηρέτηση 2 - 3 ζώα και τέλος ο Χαρίλαος Γέροντας που και αυτός είχε παντοπωλείο. Κάναμε το διαχωρισμό αυτό γιατί οι πρώτοι ασκούσαν μόνιμα το επάγγελμα και αποζούσαν από αυτό. Ενώ οι δεύτεροι όποτε ήθελαν και όταν διέθεταν χρόνο από την κύρια απασχόληση. Με τον διαχωρισμό αυτό δεν μειώνεται καθόλου η προσφορά όλων στο χωριό.

Η τεχνολογική ανάπτυξη όπως αναφέραμε εξαφάνισε πολλά επαγγέλματα ένα από αυτά ήταν και το επάγγελμα του αγωγιάτη.

Οι αυτοκινητόδρομοι που φθάνουν και στα πιο απόμακρα χωριά και οικισμούς είχε σαν αποτέλεσμα τα αγαθά να φθάνουν με σύγχρονα μεταφορικά μέσα, σε ελάχιστες ώρες και ύστερα από ένα τηλεφώνημα από τα κέντρα αγοράς.

Συνέπεια: το γραφικό επάγγελμα του αγωγιάτη να εκλείψει και μόνο λαογραφικό ενδιαφέρον παρουσιάζει.

Για τους αγωγιάτες υπάρχουν ευτράπελες ιστορίες και πολλές παροιμίες. Μια από αυτές είναι:

"Το αγώγι ξυπνάει τον αγωγιάτη". Έχει την έννοια, εάν από μια δουλειά βγάνει καλό μεροκάματο ή απόδοση και η προσπάθεια από αυτόν που την ασκεί είναι μεγαλύτερη και καλύτερη.

Μια άλλη "Δουλειά στο χάνι νερό στα φασόλια"

Η διανυκτέρευση όπως είπαμε γινότανε στα χάνια, τα οποία εκτός από σταύλους για τα ζώα, είχαν και υπνοδωμάτια και εστιατόριο, που συνήθως έκανε φασολάδα, το εθνικό μας φαγητό. Και όταν καμιά φορά κατέφθαναν πολλοί κεραντζήδες, έπρεπε να βουλευτούν όλοι από φαγητό. Ο μάγειρας έρριχνε νερό στα φασόλια. Από εδώ βγήκε η παροιμία.

Μαζί με το επάγγελμα του αγωγιάτη παρήκμασαν και τα χάνια, γιατί εξέλειπε ο σκοπός που έγιναν. Έμειναν μόνο θλιβερά απομεινάρια και τα τοπωνύμια για να θυμίζουν παλιές εποχές. Επίσης εξέλειπε και το επάγγελμα του πεταλωτή και του σαγματοποιού, του σαμαρά.

Επίλογος

Η πορεία της ανθρωπότητας όσο επώδυνη και αν είναι, είναι ένα συνεχές ανέβασμα, μια συνεχή αλλαγή. Το χθες δεν μοιάζει με το αύριο. Στο καλύτερο αύριο συνετέλεσαν και οι απλοί αυτοί άνθρωποι με τον τρόπο τους. Με τον προφορικό λόγο, με τις εφημερίδες μας έκαναν κοινωνικούς με τον έξω κόσμο, κέντριζαν τη φαντασία και τη θέληση και με τον τρόπο τους συνετέλεσαν στην πρόοδο του χωριού. Οι αγωγιάτες είναι μια ανάμνηση. Τα σύγχρονα μεταφορικά μέσα αντικατέστησαν τα συμπαθή τετράποδα και τους κεραντζήδες οι επαγγελματίες αυτοκινητιστές.

Κ. Αναστασίου

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΕΝΑ ΟΝΕΙΡΟ

Γράφει η Ντίνα Αντωνίου

Ξύπνησα με μια διάθεση ευφορίας.

Είχα μπροστά μου τον πατέρα μου κάπου εκεί σ' ένα σοκκάκι στο χωριό. Κι εγώ μικρό κορίτσι με ρούσα μαλλιά, με δυο μακριές κοτσίδες που τις χώριζε μια χωρίστρα ίσια επάνω στο σταυρό - που λένε.

Έτρεχα με γρηγοράδα κι' εκείνος με περίμενε με ανοιχτή αγκαλιά, όπως όταν παίζεις με παιδί και για να το αναγκάσεις να τρέξει του λες έλα και ανοίγεις τα μπράτσα σου έτσι για να πέσει μέσα με σιγουριά.

Ήθελα να ευχαριστήσω ακόμα μια φορά τον πατέρα μου για την ευαισθησία που μου έδωσε να βλέπω τα πράγματα. Να τον ευχαριστήσω γιατί με πήρε απ' το χέρι να περάσουμε μαζί τη λισιά καθώς λέμε στο χωριό μας.

Η λισιά για μένα, που βλέπω συνέχεια στα όνειρά μου, έχει συμβολική σημασία. Το ότι περνάω τη λισιά, είναι ότι ξεπερνάω συναισθηματικά εμπόδια, ξαναγυρίζοντας στην παιδική μου ηλικία. Άνοιξα μια τρύπα στην ψυχή μου κι' αυτή έγινε παράθυρο.

Ένα παράθυρο στον κόσμο, κι' εγώ ο νοικοκύρης καλοσωρίζω τα πρόσωπα, έτσι όπως ξέρουμε εμείς εκεί επάνω να καλοσωρίζουμε καινούρια πρόσωπα, καλοσωρίζω τα πράγματα. Τα πράγματα ήταν εκεί τόσα χρόνια. Το δείχνει η θέση τους, η μυρουδιά τους, τα αγγίζω νοιώθω μια γλυκεία ταραχή.

Το πρόσωπό μου φωτίζει. Το ανοιχτό παράθυρο φωτίζει κι' άλλες γωνιές, φακέλλους κάτω απ' τα στρώματα, κάλτσες σφιχτοδεμένες, κομποδέματα, σφιχτοδεμένα όπως οι γροθιές. Ρέντζελα που ήταν φυλαχτά, κρατάνε ακόμα τη μυρουδιά του κορμιού.

Παλιατσαρία της ψυχής κρατάει το θησαυρό της ζωής, αυτής της ζωής των 47 ολόκληρων χρόνων.

...Κι' ήρθε το φως, αυτό το φως του κόσμου να τους δώσει την αξία τους, αυτή την αξία που έχει αυτός ο μοναδικός μικρόκοσμος για μένα. Τι μοναδικό συναίσθημα! Κάθομαι σ' εκείνη τη γωνιά τη γνωστή μου γωνιά, αυτή που μου μουδιάζανε τα γόνατα που την είχα για γραφείο.

Δεν ήθελα ν' αλλάξω θέση όταν έγραφα σαν μαθήτρια. Ήταν το γραφείο της ζωής μου. Ήταν τα όνειρά μου με φόντο το Δρίσκο, τη λίμνη, που τις περισσότερες φορές έφερνε αντάρα. Και τα μπακακάκια να σου δηλώνουν με τις κραυγές ότι ήταν ο δικός τους χώρος, τον διεκδικούσαν κάθε στις έξι το απόγευμα.

Κι εγώ με τα βιβλία στα χέρια σφιχτά κρατημένα στα χέρια, να χτίζω τη δική μου ζωή, αγάλια αγάλια καθώς έλεγε και η βάβω μου. Να χτίζω τη ζωή με τα όνειρά μου, με τα χέρια μου, με τις αναζητήσεις μου μέσα από τα βιβλία.

Κι ήρθε η εποχή που τον κόσμο αυτό τον έκλεισα σφιχτά, μέσα στις κασέλες της βάβως μου, στ' αμπάρια για το στάρι, στα γκιούμια για το νερό που το φέρναμε μισή ώρα μακριά.

Κι όλα αυτά τάχα σφραγίσει ασφαλώς, έτσι για να μην μπορεί κανείς να τα παραβιάσει, εγώ πιστός φύλακας του θησαυρού, έτοιμη να δώσω το αίμα μου για τη φύλαξή τους.

Κι' ήρθε το φως και τα αναγνωρίζω. Πώς τα κρατούσες ψυχή μου τόσα παράθυρα σφαιριστά; Γιατί τόση ανημπόρια; Να! Τα τσαμπαλίκια απ' τα παραθύρια, οι μαντζαλούδες, ήταν εύκολα. Μια να έκανες και ερχονταν το φως μέσα. Πώς δεν μπόρεσες;

Έχω χαρά, είναι τα πράγματά μου. Ο δικός μου μικρός κόσμος, μόνο που τότε δεν ήξερα να τα εκτιμώ. Έκανα αγώνα δρόμου ν' αγγίξω την κορυφή, ν' αγγίξω κάτι από τον κόσμο των μεγάλων, να κατακτήσω ένα κομμάτι από το σύμπαν.

Και το σύμπαν ήταν μέσα μου. Μέσα σ' αυτές τις κασέλες, σ' αυτά τα μπραγάτια για τιςπραματιές, σ' αυτά τα όνειρα τ' ανακατεμένα με την αντάρα του Δρίσκου.

Ευχαριστώ τον πατέρα μου για το φως που μου χάρισε.

Σ' ευχαριστώ νοικοκύρη του εαυτού μου.

Να μου γράφεις συχνά.

ΜΙΚΡΑ ΠΑΛΙΑ ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ

Γράφει ο Δημ. Κ. Τόλης

Ο Αποστόλης Αθαν. Πατσιούρας ήταν πρωτοξάδελφός μου και φίλος. Ήταν πανέξυπνος, άνθρωπος με θέληση και μεγάλη αντίληψη. Έγραφε πάντοτε ωραία και καθαρά με ορθογραφία και σύνταξη.

Στο σχολείο πήγε στο Δημοτικό και στο Γυμνάσιο τελείωσε μόνο την πρώτη τάξη. Στο στρατό ήταν δακτυλογράφος στη διοίκηση του 3/40 συντάγματος των ευζώνων. Είχε εξασκηθεί τόσο στη γραφομηχανή, που μπορούσε να γράφει και με το δεξί δάκτυλο του ποδιού του. Απίστευτο, αλλά αληθινό. Το επάγγελμά του ήταν επιστάτης Δημ. έργων

Μια φορά πηγαίναμε μαζί από τα Γιάννενα στο χωριό ποδαρόδρομο, γιατί τότε δεν υπήρχε άλλο μέσο συγκοινωνίας.

Όταν φτάσαμε κοντά στο "Κουτσελιό" σταματήσαμε λίγο για να ξεκουραστούμε.

Εκεί κοντά κάποιος μηχανικός, είχε μπροστά του το χωροβάτη και θεμελιώνει μια γέφυρα, γιατί είχε αρχίσει να γίνεται αυτοκινητόδρομος.

— Εγώ μπορώ, μου λέει ο Αποστόλης, τη γέφυρα αυτή να τη θεμελιώσω χωρίς το χωροβάτη.

— Άει, άφησέ μας τώρα του λέω, αυτός είναι μηχανικός και συ εμπειροτέχνης.

— Έλα εδώ, μου είπε και πήγαμε στο μηχανικό. Μετά την "καλημέρα" συστήθηκε και του λέει:

— Μ' αφήνεις σε παρακαλώ να θεμελιώσω εγώ αυτή τη γέφυρα χωρίς χωροστάτη; Έβαλα στοίχημα με τον ξαδερφό μου το δάσκαλο εδώ και δε με πιστεύει.

— Τι δουλειά κάνεις; Τον ρωτάει ο Μηχανικός.

— Είμαι επιστάτης Δημ. Έργων, εμπειροτέχνης.

— Και λες θα καταφέρεις; Έλα και για να μην τα πολυλογούμε, ο Αποστόλης με το μάτιασμα απ' εδώ και με το βάλε στύλο απ' εκεί τα κατάφερε μια χαρά.

Ο Μηχανικός τον αγκάλιασε και τον συγχάρηκε.

— Αυτό δεν το περίμενα ποτέ του είπε.

* * *

Ο Φώτης Τριάντος δούλευε μωλυνάς στο χωριό πολλά χρόνια. Ήταν ένας άνθρωπος καλοκάγαθος, φιλότιμος και ευχάριστος. Είχε όμως το ελάττωμα να κοιμάται πολύ. Και δίκιο είχε ο άνθρωπος. Εκεί στην ερημιά που ζούσε μέρα και νύχτα μόνος του, τι άλλο θα έκανε; Ήθελε δεν ήθελε, ο ύπνος τον έπιανε ολοένα.

Όταν πήγαινε καμιά γυναίκα για άλεσμα, δε μπορούσε με κανένα τρόπο να ξυπνήσει.

— Μπάρμπα Φώτη, ξύπνα ν' αλέσεις το καλαμπόκι μου, του ελεγε.

Τίποτα αυτός. Μισοκοιμισμένος της απαντούσε μόνο:

— Βάλε το μύλο μπροστά άλεσε, άφησε και το ξάι μου (αλεστικά δικαιώματα) και φύγε. Απ' αυτό, βγήκε γι' αυτόν μεταξύ των κατοίκων ο λόγος:

"Ξύπνα μωρέ. Τι κοιμάσαι σαν ο Φώτης στο μύλο;".

Μερικοί άνθρωποι είναι γκρινιάρηδες και δε σταματούν ποτέ. Αφορμή μόνο θέλουν να βρίσκουν. Τέτοιοι παλιά ήταν πολλοί, ιδίως γυναίκες.

Όποια είχε όρεξη για τσακωμό, έβγαινε στην αυλή της και φώναζε δυνατά:

— Πού 'σαι μωρ' έρμ'; Κλείστηκες στο σπίτι, που να μην σέβρ' η άλλ' εβδομάδα. Αμ' τι θα 'κανες; Χουμπωμέν' να σε βρούν αυτού μέσα. Αυτό ξέρω να σ' πω. Μ' ακούς;

Έβγαινε και η άλλη στη δική της αυλή και άρχιζε με τις δικές της κατάρες.

— Δε βλέπ'ς τα χάλια σου που ο προκομένος άνδρας σου κοντεύ' να σ' απαρατήσ'; Πόσο καιρό έχ' νάρθ' στο χωριό; Δε θέλ' να σε βλέπ' στα μάτια του. Εκεί Παναγία μ' ν' αφήσ' τα κόκκαλά του κι εσύ αυτού έρμ' σαν η κουκουβάγια να μείν'ς....

Ο Γιώργο Λεβεντούρης είχε ένα ωρολόγι που δεν έδειχνε ποτέ την ακριβή ώρα. Γι' αυτό ρωτούσε συχνά τους άλλους;

— Τί ώρα είναι;

Με τρόπο κατόπι κρυφά, διόρθωνε την ώρα στο δικό του ωρολόγι.

Αυτό γινόταν κάθε μέρα πολλές φορές, ώσπου τον πήραν χαμπάρι.

Του έμεινε όμως και αυτού μεταξύ των κατοίκων ο λόγος:

"Είσαι σαν η ώρα του Λεβεντούρη, το μυαλό σου δε δουλεύει σωστά".

Δ.Τ.

ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΠΟΥ ΗΜΟΥΝΑ ΠΑΙΔΙ

Γράφει ο Χριστόδουλος Πραμαντιώτης
(συνέχεια)

Αν θυμάστε είχαμε μείνει εκεί που ο γύφτος απ' το Βουλγαρέλι άρχισε να παίζει με το βιολί του τον "αετό", ήταν παραμονή για το πανηγύρι. Την άλλη μέρα ο χορός πήγε γαϊτάνι. Ήταν κάπως επίσημος, αφού είχε και βιολιά. Ήταν θυμάμαι κόσμος πολύς και μέσα στο χορό (η ουρά πίσω απ' τα δυο πλατάνια, ενώ ο πρώτος που έσερνε το χορό είχε προσπεράσει τη σκάλα της εκκλησιάς) και απ' όξω, οι θεατές ολόγυρα.

Στο πανηγύρι μαζεύονταν τότε όλο το χωριό, έρχονταν και πολλοί ξενιτεμένοι. Δεν, ήταν μόνο που ήθελαν να γλεντήσουν, να ξεσκάσουν λίγο, να ιδούν ο ένας τον άλλον, να κουβεντιάσουν για τις δουλειές τους. Ήταν, νομίζω πιο πολύ, να φέρουν τα παιδιά τους που ήταν σε ώρα γάμου (συνήθως πριν να πάνε στρατιώτες) να ιδούν τις κοπέλες και να διαλέξουν την καλή τους. Ήταν σχεδόν η μοναδική ευκαιρία, μαζί με τη Λαμπρή, που αυτό ήταν μπορετό. Στο δρόμο, ένα τυχαίο συναπάντημα δε βοήθαγε. Οι κοπέλες προσπερνούσαν βιαστικά με λυγερό μεν, αλλά γρήγορο και νευρικό περπάτημα και χαμηλά τα μάτια και άντε να τις δεις. Για τον ίδιο λόγο, νομίζω, οι παλιοί είχαν καθιερώσει και τις κύκλες, ώστε αγόρια και κορίτσια να βρίσκονται πολύ κοντά, πρόσωπο με πρόσωπο, ενώπιος ενώπιώ, όπως το λένε, στα κλωθογυρίσματα του χορού και να κάνουν τις εκτιμήσεις τους. Έτσι, λίγες μέρες μετά το πανηγύρι ακούγονταν και τα πρώτα λογοδοσίματα.

Η αριά τέτοιες μέρες βρίσκονταν στις δόξες της. Ευχαρίστως παραχωρούσε τον ίσκιο και τις πελώριες ρίζες της για καθίσματα των θεατών. Και έγραφε, έγραφε τη ζωή του χωριού που έτρεχε. Σημείωνε το γύφτο απ' το Βουλγαρέλι που, ενώ τα χέρια του βάραγαν μηχανικά το τούμπανο, τα μάτια του, σωστά αστρίτσια, έτρεχαν ένα γύρο στη χωραφιά να πιάσουν αυτόν που θα τον καλούσε για κέρασμα, αδερφός, πατέρας ή φίλος του πρώτου χορευτή. Έτρεχε τότε με μικρά πηδήματα να εισπράξει το κέρασμα και μερικές φρές έφευγε με το χιλιάρικο στη μπάλα κολλημένο με φτύμα ή περασμένο στη σκούφια, που το νόημά του ήταν: Ιδέστε! βασιτώμαστε! Οι γυναίκες ποτέ δεν χόρευαν μπροστά, αποτελούσαν πάντα την ουρά του χορού και έπρεπε η πρώτη που κραταγε το χέρι του τελευταίου χορευτή να είναι ηλικιωμένη προς αποφυγήν παρεξηγήσεων.

Μετά τις κύκλες ο χορός ξεδιπλωνόταν πάλι, οι άνδρες ορκίζονταν τραγουδιστά στους διάφορους αγίους πως τότε θα γίνει τούτο και τ' άλλο (μα τον άγιο Κωνσταντίνο, το χορό δεν τον αφήνω, μα τον άγιο Αϊσένη;) "ν Κυριακή θα φύβν οι ξένοι και στο τέλος, όταν τους κάπνιζε, μα τον άγιο Αϊθανάση ο χορός θε να "χαλάσει", σκόρπαγαν στα μαγαζιά παρατώντας τις γυναίκες σύξυλες. Σωστή ανδροκρατία, αυταρχισμός, αδικία.

Στο μεταξύ σουρούπωνε. Τι να κάνουν κ' οι γυναίκες; Οι νιες κοπέλες πιάνονταν από τρεις τέσσιρες και χόρευαν με το βιολάκι του γύφτου. Όμως τι χορός ήταν κι αυτός εκεί στα σκοτεινά, χωρίς να τις βλέπει και να τις καμαρώνει κανένας; Ή μήπως κάποιοι τις έβλεπαν; Έχω μια περίπτωση. Σούρωπο, καθώς χάζευα το χορό των κοπελλιών κάτω απ' την αριά, απ' την κάτω μεριά, θα ημουν γύρα στα 8 ή 9, την προσοχή μου τράβηξε μια κοπέλλα ψηλή λιγερή, ξενοχωρίτσια, όπως έδειχνε η φούστα της, σαν πολιτική, να καταλάβετε, που παράγγελνε στο γύφτο να της παίξει το "μαργιόλικο". Ενέτεινα (τέντωσα) την προσοχή μου γιατί πρωτόεβλεπα γυναίκα να χορεύει τσάμικο, καθαρά ανδρικό χορό που θέλει γυροβολιές και πόδια στον αέρα. "Όμως όχι, η ξενοχωρίτσια κοπέλλα χόρευε πολύ σεμνά και ωραία. Το πόδι όχι ψηλότερα από 10 πόντους. Η ξένη κοπέλλα ύστερα από λίγο καιρό έμαθα ότι έγινε γυναίκα του Κώστα του δασκάλου. Είπα πιο πριν ότι οι κοπέλλες χόρευαν χωρίς θεατές. Τώρα υποπτεύομαι πως ο μακαρίτης ο Κώστας παρακολουθούσε από κάπου εκεί κοντά.

Ένα άλλο, παιδικό, έθιμο που χάζευε από ψηλά η αριά, ήταν τα συχαρίκια που τρέχαμε να πάρουμε από τη μάνα του νεοφώτιστου. Μας κοιτάζε η αριά καθώς παραμονεύαμε όξω απ' την πόρτα του γυναικείου, στην εκκλησιά, για ν' ακούσουμε το όνομα του βαπτιστηριού από το στόμα της νουνάς. "Χάρισε τ' όνομα" πρόσταξε ο παππάς δυνατά, έτσι ώστε κ' εμείς να προσέξουμε και η κουμπάρα να παρακολουθεί να το πει δυνατά, να μη γίνει' κάνα λάθος. Νωρίτερα λίγο, ο παπάς ρώταγε τη νουνά με κάπως αυστηρή φωνή: "απετάξω τω σατανά' και αμέσως συμβούλευε τη νουνά να πει: "απεταξάμην" που πάει να πει: "απαρνήθηκες το σατανά"; "τον απαρνήθηκα".

Έτσι είχαν ορίσει οι πατέρες της εκκλησίας. Όποιος έκανε έναν καινούριο χριστιανό έπρεπε να είναι καθαρός σωτηρικά, χωρίς διαολιές. Τώρα οι αγράμματες κουμπάρες απαντούσαν: "πεταξάμην", τον πέταξα, καταργώντας το άχρηστο α. Το σχολίαζαν ύστερα και γελούσαν με τα καμώματα του παπά. Εμείς τώρα μόλις ακούγαμε το όνομα, πεταγόμεσαν σαν από ελατήριο, πηδάγαμε τον τοίχο με κίνδυνο να τσακίσουμε κάνα ποδάρ' κι αρχίζαμε μια ξέφρενη τρεχάλα. Πηδάγαμε όχτια, τούφες κι ό,τι άλλο τύχαινε μπροστά μας, ακολουθώντας την ευθεία ως συντομωτέρα πάσης άλλης! Γιατί τρέχαμε; μάλλον δεν ξέραμε. Ο πρώτος που θα έπαιρνε τα συχαρίκια, ίσως φιλοδωρούνταν με κάτι παραπάνω.

Πενταρούλες εμείς, δεκάρα εκείνος, ή δεκάρα εμείς, δίκαιο εκείνος, ποτέ παραπάνω. Το φράγμα το έσπασε ο Μήτσο Απ. Τόλης. Όταν του είπαμε να σ'ζεις κι ου Αποστόλης και τεντώσαμε το χέρι μπροστά, μας περίμενε μια ευχάριστη έκπληξη: Είδαμε να μας βάζει στην απαλάμη από ένα κολλαριστό, χάρτινο πενηνταράκι. "Έκαμε κι άλλη μια εξαίρεση ο Μήτσο - Τόλης: Μας υποδέχτηκε αυτοπροσώπως. Για να τιμήσει τον πρωτότοκο κανακάρη του παράτησε τη δουλειά για να βρεθεί στα βαφτίσια. Οι άλλοι πατεράδες ήταν σκορπισμένοι σ' όλη την Ελλάδα κυνηγώντας το μεροκάματο, επειδή ήταν καλοκαίρι. Είπαμε γάμοι το χειμώνα, τα βαφτίσια το καλοκαίρι.

Και οι γάμοι όλοι γίνονταν υπό την επίβλεψη της αριάς. Άκουγε από μακριά τα τραγούδια των μπεξήδων και των συμπεθερών που συνόδευαν νύφη και γαμπρό στην εκκλησιά για τα στέφανα. Συγκεντρώνονταν πρώτα στη χωραφιά, έστηναν και κάνα χορό πριν μπουν στην εκκλησιά. Από τα γαμήλια τραγούδια εκείνης της ώρας μόνο ένα θυμάμαι:

Για μη, μωρέ, για μη σας κάκο φαίνεται

Για μη σας κακουφαίνεται που 'ρθα στο μαχαλά σας

Εμείς μωρέ, νεμείς τη νύφη παίρουμε

εμείς τη νύφη παίρουμε κι ου μαχαλάς δικό σας (δύο φορές).

Τα βραδυνά, στο ολονύχτιο γλέντι στο σπίτι του γαμπρού, ήταν άλλα, επιτραπέζια. "Ένα έλεγε(ίσως και τώρα):

Σε τούτ' την τάβλα πούμε, μωρέ σε τούτο το τραπέζι, την Παναγιά, ώρε την Παναγιά φιλεύουμε (δύο φορές), και το Χριστό κερνάμε.

Άλλο:

Φίλοι μ' καλώς ωρίσταν μωρέ να φάμε και να πιούμε

κι αύριο καλές αντάμωσες μωρέ ν' ώσπου ν' ανταμωθούμε

Κι' άλλο:

Βαστάτε να βαστάξουμε τον φετινό χειμώνα

ώσπου νάρθει η Άνοιξη νάρθει το καλοκαίρι,

να ξανανθίσουν τα κλαριά

να βγάλει η γη χορτάρι...

Αυτό το τελευταίο έχει κάποια σημασία αλληγορική, προφητεύοντας, ίσως την επανάσταση του '21. Είναι τραγούδια μακρόσυρτα και ήταν μια ευχάριστη ξεχωριστή όταν τραγουδιούνταν από νεανικές γυναίκες φωνές, δυνατές και λαγαρές.

Τελευταίες ακολουθούσαν οι γυναίκες που κουβαλούσαν τα προικιά της νύφης. Μερικές φορές ξεπερνούσαν τις δέκα. Περπάταγαν διπλωμένες στα δύο, τάχα πως ήταν βαριά φορτωμένες. Άλλη κουβάλαγε μια κασσέλλα, άλλη μπασούλο, φορτσέρι, όλα βέβαια αδειανά, άλλη μια φλοκάτη, βελέντζα, δυο τρία προσκέφαλα κ.α. Ακούμπαγαν εκεί στον τοίχο στο Παπαγιανναίικο και πάλι ακολουθούσαν τελευταίες.

Μετά τα στέφανα και κάνα χορό στη χωραφιά με νύφη και γαμπρό μπροστά, μέχρι το σπίτι του γαμπρού, για το απαραίτητο ολονύχτιο γλέντι

Οι γάμοι, που μολαγάω, γίνονταν χωρίς βιολιά, είτε γιατί δεν βρίσκονταν ακόμα, είτε από οικονομία αργότερα. Εμείς οι λιανούρα πάντοτε παρόντες και απρόσκλητοι, δεν ενδιαφερόμασταν να ιδούμε τα νιόγαμπρα. Ο νους μας ήταν ν' αρπάξουμε κάνα ζαχαρωτό, είτε μέσα στην εκκλησία την ώρα που νύφη και γαμπρός χόρευαν τον Ησαΐα, ορμώντας ανάμεσα στα πόδια των παρακολουθούντων το μυστήριο, ή την ώρα που το ζευγάρι έμπαινε στο σπίτι του γαμπρού. Εκεί στην εκκλησιά με το κατάμαυρο πάτωμα από τα λειωμένα κεριά και τα λάδια εμείς δε διστάζαμε, γονατίζαμε στη μαυρίλα, αρπάζαμε το ζαχαρωτό, το σκουπίζαμε τάχα, πολύ βιαστικά στο πέτο του άθλιου σακκακιού μας και κατ' ευθείαν στο στόμα. Κι' όμως δεν παθαίναμε χολέρα, ούτε τύφο. Καλύτερη ήταν η κατάσταση μπροστά στο σπίτι του γαμπρού, ήταν πιο απλόχωρα και κάπως καθαρά. Πάλι θα αναφερθώ, και με συγχωρείτε στο Μήτσο Τόλη, γιατί η περίπτωση μου έμεινε πολύ ζωηρή στη μνήμη. Ήταν μια Κυριακή συννεφιασμένη και το χιόνι στρωμένο πάνω από 10 πόντους. Εμείς είχαμε σταμπάρει δυο τρεις κουμπάρες θρονιασμένες στη σκεπή, πάνω από την πόρτα, με ένα κάνιστρο η κάθε μια περιμένοντας πότε θα φανεί το ζευγάρι. Όταν επιτέλους ξεμύτησε στη γωνία ο Μήτσο Τόλης κρατώντας την Αυγένω απ' το χεράκι, δέχτηκαν ομοβροντιές από ρύζι και ζαχαρωτά, πολλά ζαχαρωτά. Ακόμα βλέπω το σύννεφο από ρύζι που δέχονταν το ζευγάρι κατακέφαλα. Και κείνα τα ζαχαρωτά, χοντρά και μπόλικά να πέφτουν στο χιόνι και να κάνουν τεράστιες βούλες, κόκκινες και πράσινες. Χαράς Ευαγγέλια που λέει ο λόγος. Χορτάσαμε ζαχαρωτά και μάλιστα πλυμένα. Τώρα, το ότι ήταν χειμώνας μου το επιβεβαίωσε και η Αυγένω: "Ναι, ήταν χ(ει)μώνας κίρως, είχι χιον". Δυο λέξεις ακόμα για το γάμο. Ο πεθερός του γαμπρού, καθώς τον υποδέχονταν στην πόρτα, αφού τον φιλούσε, του έδινε ένα δυο μπατσάκια, του έρριχνε μια πετσέτα στον ώμο και του πρόσφερε ένα ποτήρι κρασί. Ο γαμπρός έπινε λίγο και το υπόλοιπο το έχυνε πίσω του, κι αν τύχαινε κάποιος καταβρέχονταν.

Η αριά από ψηλά μας χάζευε και στις βίζιτες, τις επισκέψεις, μαθές, που κάναμε στις γιορτές. Έγραψα βίζιτες κι αναρωτιέμαι πως έφτασε στο Σκλούπο η γαλλική λέξη Vízite; Οι βίζντες ήταν εθιμο που το τηρούσαμε σχολαστικά εμείς η λιανούρα που παίρναμε σβάρα όλα τα σπίτια που είχαν όνομα που γιόρταζε. Οι μεγάλοι περιορίζονταν σ' ένα δυο συγγενικά ή πολύ φιλικά, οι γυναίκες λιγότερα και μάλιστα ο απόγευμα. Οι ίδιες δεν γιόρταζαν, ήταν καθαρά αντρικό προνόμιο. Εμείς, αποβραδής, αν όχι και μερικές μέρες πριν, καθόμασταν και λογαριάζαμε πόσοι και ποιοί γιόρταζαν την άλλη μέρα, Κι' άμα ήταν πολλοί, χαράς ευαγγέλια. Οι Χριστάδες έρχονταν πρώτοι και οι μεγάλοι μας πείραζαν, είστε, μας έλεγαν σαν τα γαιδούρια στ' Πέτα, είχε πολλά το χωριό τότε, έξω από την Αρτα.

Το πρωί ποιός μας έπιανε. Περιμέναμε με ανυπομονησία πότε να απολύς η εκκλησιά για ν' αρχίσουμε. Μόνο που δε χλιμιντράγαμε, όπως τα άλογα πριν από το τρέξιμο. Οι νοικοκυράδες μας περίμεναν στην

πόρτα, κρατώντας το σαγάνι ή ό,τι άλλο με τα ζαχαρωτά. "Καλμερα κι χρόνια πολλά". Εκφωνούσαμε την ευχή τυπικά και βιαστικά και συγχρόνως τεντώναμε το χέρι μπροστά με την παλάμη μας προς τ' απάνω για να τοποθετηθεί το φιλοδώρημα. "Κι τ'χρόν". Η αποχαιρετιστήρια τυπική ευχή ακούγονταν πάντα ζωηρή και βιαστική, έτσι που, μερικές φορές, εκφωνούνταν με τις πλάτες γυρισμένες προς τη νοικοκυρά. Το φιλοδώρημα καμιά φορά ήταν μια ευχάριστη έκπληξη. Η Κωστ'αλέξιννα μια δυο φορές μας φίλεψε με κοκόσιες, η Γούλα Βλάχιννα στις 6 Αυγούστου, για το Σωτήρη της, μας έδωσε ένα φρέσκο σύκο πολύ γλυκό που πρέπει να ήταν από το Γκρεπούνι. Η θειάκω μου η Βασίλιννα έψηνε νοστιμότατες τηγανίτες για το Στέφο της και είχε την τιμητική της, αφού περνούσε από κει όλο το χωριό, μια κι άλλος Στέφος δεν υπήρχε. Πόσες τηγανιές να έφκιανε, πως τα έβγαζε πέρα, ο Θεός και η ψυχή της.

Ο ήλιος είχε προσπεράσει τον Αηλιά, όταν περνάγαμε και το τελευταίο σπίτι στα Μπατσουρέικα. Κατάκοποι, αλλά πολύ ικανοποιημένοι επειδή το στομάχι ήταν επί τέλους, για μια φορά γιομάτο από ζαχαρωτά, κατηφορίζαμαν, πασαλειμμένοι πατόκορφα από τα λουκούμια και τα ζαχαρωτά ανάκατα στις τσέπες κι' ένα συγνεφο από μύγες να μας συνοδεύει.. Αν το καλοεξετάσεις, λίγο αντικειμενικά, χωρίς συναισθηματισμούς, αυτό το έθιμο, εκείνης της εποχής, θα δεις ότι μοιάζει λίγο με καμουφλαρισμένη ζητιανιά (γιατί να φοβόμαστε τις λέξεις;). Όμως ήταν παράδοση από τους παλιούς, προς χάριν της αυτού εξοχότητας, του παιδιού και, σαν τέτοιο, καλώς το σέβονταν και το υπολήπτονταν.

Τώρα με την κοινωνική αναμπομπούλα και την ανατροπή των πάντων και προ παντός με την καλύτερη της ζωής (τώρα κανένας δεν πεινάει) το έθιμο αυτό ξεχάστηκε και πάει, όπως τόσα άλλα. Και οι λαογράφοι, όπως τους λένε, ψάχνουν με το κερδί να τους ανακαλύψουν, να τα καταγράψουν, να τα διασώσουν και να τα παραδώσουν στις γενέες που έρχονται. Ήταν και το θέατρο που χάζεψε η αριά, να σας πω την αλήθεια, δεν θα το θυμόμουν, αν δε μου το θύμιζε ο Βασίλης ο γιατρός. Στον καιρό μου μια παράσταση δόθηκε όλη κι όλη. Η "σκηνή" στήθηκε μπροστά στην πόρτα από το γυναικείο της εκκλησιάς. Ο μπερντές, η αυλαία μαθές, στηρίχτηκε στον τοίχο απ' το χα(γ)ιάτι απ' τη μια και σ' ένα παλούκι απ' την άλλη. Το χαγιάτι έφτανε τότε μέχρι κοντά στην πορτούλα κι όπως διαπίστωσα, όσοι είναι κάτω από τα 60 δεν το ξέρουν. Ο μπερντές ήταν μια κουβέρτα κρεμασμένη στο σκοινί και η εφεντιά μου επιφορτήστηκε με το υψηλόν καθήκον να την τραβάει να ανοιγοκλείνει, επειδή κρίθηκε ακατάλληλος για το θίασο. Παίχτηκε βέβαια η γκόλφω η ξακουστή. Το ρόλο του Τάσσου τον ανέλαβε αυτοδικαίως ο Νίκο Πάνος που ήταν ψηλός και καλοβαλμένος.

Τη Γκόλφω δε θυμάμαι ποιός την παράστησε, ούτε κανέναν άλλον από το θίασο θυμάμαι. Έγραψα "ποιός" έκανε την Γκόλφω κι όχι "ποιά" γιατί ήταν ντροπής πράμα να τολμήσει γυναίκα να γίνει θεατρίνα.

Παντού, ακόμα και στην Αθήνα τις απόφευγε, ακόμα τότε, ο πολύσκόμος! Τις έλεγαν παστρικές, δηλαδή γυναίκες που πλύνονταν, όπως έκαναν οι κοινές γυναίκες!

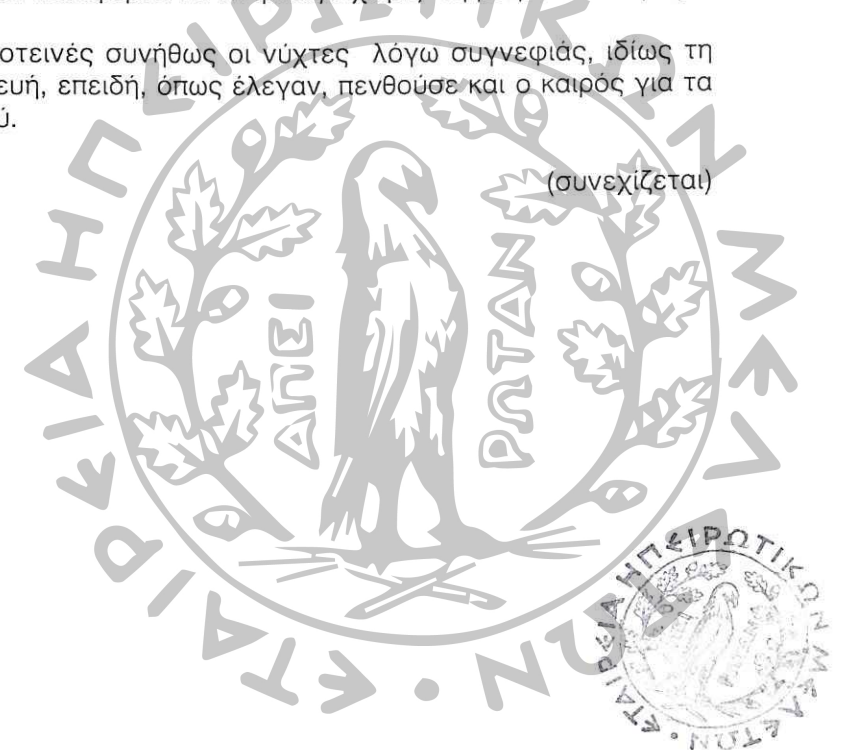
Οι θεατές, κάτω στη χωραφιά, ήταν πολλοί κι όπως θυμάμαι έμειναν ευχαριστημένοι, αφού οι πιο πολλοί, ίσως όλοι, πρώτη φορά έβλεπαν θέαμα. Δε θυμάμαι να χειροκρότησαν, ίσως επειδή δεν είχαν υπόψιν τους αυτή τη συνήθεια. Όμως η αριά, που παρακολούθησε το θέαμα "αφ υψηλού" πιθανόν να εδήλωσε την ικανοποίησή της με κάποιο θρόισμα των φύλλων της, συνοδευόμενο από το τιτίβισμα των σπουργιτιών που βρίσκονταν πάντοτε τυλιγμένα στα κλαριά της.

Ένα ακόμη θέαμα που τράβαγε την προσοχή της αριάς ήταν οι αγρυπνίες το Μεγαλοβδόμαδο. Ήταν πολύ γραφικό το θέαμα, να παρακολουθεί από ψηλά τις φεξούλες να περπατάνε σε όλα τα σοκάκια και να συγκλίνουν προς την εκκλησιά καθώς πλησίαζαν απ' όλες τις μεριές, απ' τα Πανέικα, τ' Αντωνέικα, την Τσαπόγκα, την Πλάκα, τα Πραμαντιωτέικα και να χάνονται μέσα στην εκκλησιά μαζί με το χαρούμενο βουητό που τις συνόδευε. Κι η καμπάνα με το μισοπένθιμο και μισοχαρούμενο κάλεσμα της που ηχούσε κατανυκτικά ως τα κατάβαθα της ψυχής έτσι που ακούγονταν μέσα στη νυχτερινή σιγαλιά, η καμπάνα, λέω, επέμενε να καλεί τους αγουροξυπνημένους κι αργοπορημένους να βιαστούν.

Κι εκείνο το στρογγυλό χάρτινο φαναράκι, το τόσο απαραίτητο στις σκοτεινές νύχτες των παθών του Κυρίου, τι καημός και τι αγωνία για μένα που ποτέ δεν κατάφερνα να το φκιάξω χωρίς τη βοήθεια των μεγάλων.

Ήταν σκοτεινές συνήθως οι νύχτες λόγω συγνεφιάς, ιδίως τη Μεγάλη Παρασκευή, επειδή, όπως έλεγαν, πενθούσε και ο καιρός για τα πάθη του Χριστού.

(συνεχίζεται)

ΟΙ ΣΚΛΟΥΠΙΩΤΕΣ ΠΑΝΤΑ ΜΠΡΟΣΤΑ

Θερμά συγχαρητήρια στον συγχωριανό μας Θανάση Πατσούρα που κατέλαβε επάξια τη θέση του Περιφερειακού Διευθυντή της Ν. Ιωαννίνων.

Η εργατικότητα, η ευσυνειδησία και η αποδοτικότητα στοιχεία που τον χαρακτήριζαν σ' όλη του την υπαλληλική του διαδρομή σε συνδυασμό με τις γνώσεις των θεμάτων της Δημόσιας Διοίκησης που απέκτησε, καθώς και με τη γενικότερη συγκρότησή του, τον ανέδειξαν στο μεγάλο αυτό αξίωμα κρατικού μηχανισμού.

Γνωστό σε όλους είναι το μεγάλο ενδιαφέρον του Θανάση για τα θέματα του Χωριού και η συμβολή του στην εκτέλεση τόσων έργων που έγιναν και γίνονται στο Χωριό, καθώς και η σημαντική βοήθεια που πρόσφερε σε πολλούς συγχωριανούς. Είμαστε σίγουροι πως θα συνεχίσει με αμείωτο το ενδιαφέρον και από τη νέα του θέση.

Του ευχόμαστε καλή επιτυχία στο δύσκολο έργο που ανέλαβε.

Θερμά συγχαρητήρια επίσης στον συγχωριανό μας Νικόλαο Θεοδ. Νίκου ο οποίος επάξια κατέλαβε τη θέση του Αναπληρωτή Γενικού Διευθυντή του Ο.Σ.Ε.

Κάποιος χωριανός ακούστηκε να λέει ότι ο Νίκος έκανε πρόταση στον Οργανισμό να περάσει από το Σκλούπο η νέα σιδηροδρομική γραμμή που θα συνδέσει τη Νότια Ελλάδα με τα Γιάννενα. Το είπε για να γελάσουμε βέβαια αλλά και να καταδείξει μέχρι που μπορεί να φθάσει η αγάπη του Νίκου και γενικά των συγχωριανών μας για την ιδιαίτερή τους πατρίδα.

Του ευχόμαστε καλή επιτυχία.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

Στις 26 Δεκεμβρίου 1994 πραγματοποιήθηκε στα Γραφεία του Συλλόγου η Γενική Συνέλευση των μελών της ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ που είχε θέματα την κατάρτιση του προϋπολογισμού για την χρονιά 1995 και διάφορα άλλα θέματα.

Ο προϋπολογισμός για την χρονιά 1995 που εγκρίθηκε ομόφωνα είναι ο παρακάτω:

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1995

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΕΣΟΔΑ

— Υπόλοιπο Ταμείου 31/12/1994	δρχ. 3.051.859
— Από συνδρομή μελών και εγγραφή νέων	" 240.000
— Από δωρεές μελών και τρίτων	" 500.000
— Από εκδηλώσεις	" 500.000
— Από συνδρομές περιοδικού ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ	" 150.000
— Από τόκους καταθέσεων	" 200.000
— Από κληροδότημα ΤΟΛΗ	" 60.000

ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Δρχ. 4.701.859

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΕΞΟΔΑ

— Γενικά έξοδα λειτουργίας Γραφείων	Δρχ. 200.000
— Κοινωφελή έργα στο χωριό	" 800.000
— Ενίσχυση και βοηθήματα απόρων	" 50.000
— Έκδοση περιοδικού ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ	" 150.000
— Βράβευση μαθητών - φοιτητών 1995	" 60.000
— Απρόβλεπτα έξοδα και υπόλοιπο ταμείου	" 3.441.859

ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

ΔΡΧ. 4.701.859

Στις 19 Φεβρουαρίου 1995 πραγματοποιήθηκε η νέα τακτική Γενική Συνέλευση της Αδελφότητας στα γραφεία του Συλλόγου που είχε θέματα τον Απολογισμό - Ισολογισμό της χρονιάς 1994 και διάφορα άλλα θέματα.

Ο Απολογισμός - Ισολογισμός της χρονιάς 1994 που εγκρίθηκε ομόφωνα έχει ως παρακάτω:

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 1994

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ

— Υπόλοιπο ταμείου 1/1/94	Δραχ. 2.123.471
— Από συνδρομές μελών	" 174.000
— Από επιστροφή μέρος δαπάνης καζανιού	" 70.000
— Από δωρεές μελών και τρίτων	" 500.000
— Από συνδρομές περιοδικού ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ	" 68.000
— Από κληροδότημα Τόλη	" 75.000
— Από τόκους καταθέσεων	" 391.888
— Από εκδήλωση ετήσιου χορού	" 584.500
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	<u>3.986.859</u>

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΕΞΟΔΑ

— Για έργα στην εκκλησία του χωριού	Δρχ. 500.000
— Για βράβευση μαθητών - φοιτητών	" 75.000
— Για έκδοση περιοδικού ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ	" 150.000
— Για έργα στην Αγ. Παρασκευή	" 200.000
— Για στεφάνι κηδείας	" 10.000
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΕΝΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	<u>935.000</u>
Υπόλοιπο Ταμείου 31/12/1994 (3986859- 935000)	<u>305185</u>

ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

Δόθηκαν χρηματικά βραβεία δρχ. 140.000 σε δέκα σε μαθητές - φοιτητές από το ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ ΤΟΛΗ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Την Τετάρτη 12 Ιουλίου έγινε η Ετήσια Γενική Συνέλευση των μελών του Συλλόγου που είχε αναβληθεί λόγω του ξαφνικού θανάτου του Προέδρου του Συλλόγου Αντώνη Αντωνίου.

Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης ήταν:

- Απολογισμός 1994 - Προϋπολογισμός 1995
- Συζήτηση επί διαφόρων θεμάτων
- Εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου
- Περιοδικό ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ

Στην αρχή κρατήθηκε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη του εκλιπόντος Προέδρου και μετά συζητήθηκαν διάφορα θέματα αφού πρώτα εγκρίθηκε ο οικονομικός απολογισμός του έτους 1994 και ο Προϋπολογισμός του έτους 1995, όπως δημοσιεύονται στις επόμενες σελίδες.

Κατά τη συζήτηση που επακολούθησε μεγάλος ήταν ο προβληματισμός τόσο από πλευράς Διοικητικού Συμβουλίου όσο και από τα μέλη για τη μικρή συμμετοχή που παρατηρείται στις Γενικές Συνελεύσεις του Συλλόγου. Το φαινόμενο βέβαια είναι γενικό και είναι εμφανέστατο τα τελευταία χρόνια στην πολιτική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή του τόπου. Επικρατεί ένα κλίμα αδιαφορίας και ατομικισμού.

Στο μικρό μας χωριό, αυτό το φαινόμενο είναι πολύ φανερό και θα πρέπει να μας προβληματίσει όλους, συλλογικά και ατομικά.

Γιατί αυτό π.χ. που παρατηρείται κάθε χρόνο τη δεύτερη μέρα του Πάσχα που μετά το μεσημέρι όλοι φεύγουν από το χωριό ενώ σε λίγη ώρα έχει καθιερωθεί να γίνεται ο παραδοσιακός γενικός χορός και τα "ματάκια" στην πλατεία, είναι απαράδεκτο.

Για το περιοδικό μας, από τον υπεύθυνο ύλης τον Κώστα Σιώτο τέθηκε για μια φορά ακόμη το θέμα της Συντακτικής Επιτροπής και τονίστηκε ότι δεν είναι δυνατό να συνεχιστεί ομαλά η πορεία έκδοσης του περιοδικού από ένα ή δυο άτομα. Γι' αυτό κάνουμε έκκληση μέσω του περιοδικού σ' όλους τους πολλούς χωριανούς που μπορούν, να βοηθήσουν στην προσπάθεια που γίνεται τόσο για τη συνέχιση της έκδοσης όσο και για τη βελτίωση της εικόνας του.

Τέλος, εκλογές για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου δεν έγιναν λόγω του μικρού αριθμού των μελών που συμμετείχαν στη Συνέλευση. Παρακλήθηκαν πάντως τα μέλη του Δ.Σ., που εν τω μεταξύ είχαν υποβάλει τις παραιτήσεις τους, να παραμείνουν μέχρι το Σεπτέμβριο, ώστε να μη διακοπεί η λειτουργία του Συλλόγου, οπότε θα ορισθεί νέα ημερομηνία για εκλογική Συνέλευση των μελών.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ 1994

Ε Σ Ο Δ Α

1. Υπόλοιπο ταμείου της 31/12/93	496.322
2. Συνδρομές μελών	105.500
3. Συνδρομές περιοδικού "ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ"	283.000
4. Εισφορές για συμμετοχή σε εκπολ. - Ψυχαγωγικές εκδηλ.	474.553
5. Δωρεές μελών	524.500
6. Εισφορές για κοινωφελή έργα στο Χωριό	300.000
7. Δωρεά Χ. Τόλη. Βράβευση μαθητών	300.000
8. Έσοδα από διάθεση ημερολογίων	187.000
9. Τόκοι καταθέσεων	27.441

Σύνολο δρχ. **2.638.316**

Ε Ξ Ο Δ Α

1. Γραφική ύλη - ταχυδρομικά	10.080
2. Έκδοση περιοδικού "ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ"	200.000
3. Έξοδα έκδοσης ημερολογίων	143.300
4. Έξοδα χορευτικού	137.500
5. Έξοδα εκπολ. - ψυχαγ. εκδηλώσεων	550.600
6. Ενοίκια & λοιπά έξοδα γραφείου Συλλόγου	242.209
7. Κοινωφελή - εξωραϊστικά έργα στο χωριό	750.400
8. Δωρεά Χ. Τόλη - Βράβευση μαθητών	300.000
9. Απρόβλεπτα	15.000
10. Υπόλοιπο Ταμείου στη νέα χρήση	349.227

Σύνολο δρχ. **2.638.316**

Ο Πρόεδρος
Αντ. Αντωνίου

Ο Γεν. Γραμματέας
Κων. Σιώτος

Ο Ταμίας
Ελευθ. Αλεξίου

—35—

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1995

Ε Σ Ο Δ Α

1. Υπόλοιπο Ταμείου 31/12/94	349.227
2. Συνδρομές μελών	300.000
3. Συνδρομές περιοδικού "ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ"	300.000
4. Εισφορές για συμμετοχή σε εκπολ. - Ψυχαγωγικές εκδηλώσεις	600.000
5. Δωρεές μελών	500.000
6. Δωρεές - προσφορές για κοινων. - φιλανθρωπικούς σκοπούς	50.000
7. Εισφορές για κοινωφελή έργα στο χωριό	500.000
8. Εισφορές από διάθεση ημερολογίων	200.000
9. Έσοδα από διάθεση διαφημιστικών	125.000
10. Τόκοι καταθέσεων	30.000

Σύνολο Δρχ. **2.954.227**

Ε Ξ Ο Δ Α

1. Γραφική ύλη - ταχυδρομικά	50.000
2. Έξοδα εκπολ. - ψυχαγωγικών εκδηλώσεων	600.000
3. Βράβευση μαθητών από Δωρεά Χ. Τόλη	300.000
4. Έκδοση περιοδικού "ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ"	450.000
5. Έξοδα χορευτικού	250.000
6. Ενοίκια γραφείου Συλλόγου	240.000
7. Λειτουργικά έξοδα γραφείου (ΟΤΕ - ΔΕΗ κλπ)	150.000
8. Κοινωφελή - εξωραϊστικά έργα στο χωριό	500.000
9. Έξοδα έκδοσης ημερολογίων	100.000
10. Έξοδα αγοράς διαφημιστικών	30.000
11. Έξοδα για κοινων. - φιλανθρωπικούς σκοπούς	50.000
12. Απρόβλεπτα	100.000
13. Υπόλοιπο Ταμείου στη νέα χρήση	134.227

Σύνολο Δρχ. **2.954.227**

Ο Πρόεδρος
Αντ. Αντωνίου

Ο Γεν. Γραμματέας
Κων. Σιώτος

Ο Ταμίας
Ελευθ. Αλεξίου

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Το παρόν Δ.Σ. με την λήξη της τετραετούς θητείας του που συνέπεσε με τον απροσδόκητο θάνατο του Προέδρου Αντώνη Αντωνίου στις 11 Ιουνίου 1995 θεωρεί ότι η τετραετία που πέρασε ήταν από τις πιο δημιουργικές από την ίδρυση του Συλλόγου παρά τις δυσκολίες που υπήρχαν λόγω της αδρανοποίησης των μελών η οποία βέβαια οφείλεται κυρίως στις μεταβολές που ακολούθησαν μετά τη δεκαετία του 80 στον τρόπο ζωής, στις συνθήκες εργασίας και διαβίωσης καθώς και στις αλλαγές στην κοινωνική διαστρωμάτωση.

Παρακάτω παρουσιάζουμε αναλυτικά τον Διοικητικό Απολογισμό της τετραετίας όπως αυτή καταγράφηκε στη συνεδρίαση της 1/6/95 με σκοπό να παρουσιασθεί στα μέλη από τον εκλιπόντα πρόεδρο στην Απολογιστική Συνέλευση του Συλλόγου.

Α. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ

— Παραλάβαμε τον Σύλλογο με εγγεγραμμένα μέλη 149 μέλη και τον παραδίδουμε με 236 μέλη. Οι συνδρομητές του περιοδικού από 290 έφθασαν στους 375. Από αυτούς οι 100 είναι συνδρομητές που ανήκουν στην Αδελφότητα (Αθηνών).

— Φροντίσαμε και εξασφαλίσαμε στέγη με την ενοικίαση γραφείου σε κεντρικό σημείο της πόλης των Ιωαννίνων. Εφοδιαστήκαμε με όλα τα απαραίτητα έπιπλα και σκεύη όπως καινούριο γραφείο, καινούριες καρέκλες, βιβλιοθήκες, μεταλλικά ντουλάπια κλπ.

Καθιερώσαμε να βρίσκονται τα γραφεία ανοιχτά κάθε Δευτέρα και Τετάρτη απόγευμα, για την εξυπηρέτηση των μελών.

Δημιουργήσαμε ατομικές καρτέλες των μελών στις οποίες καταγράψαμε όλα τα απαραίτητα ατομικά και οικογενειακά στοιχεία.

— Δημιούργησαμε αρχείο φωτογραφιών που εμπλουτίζεται κάθε χρόνο με σκοπό εκτός των άλλων και την οργάνωση στο μέλλον έκθεσης φωτογραφικού υλικού στην πλατεία του χωριού. Ευχαριστούμε τους χωριανούς που μας εφοδίασαν με πολλές φωτογραφίες, και ελπίζουμε ότι σύντομα και άλλοι χωριανοί θα ανταποκριθούν στο κάλεσμά μας για τη συγκέντρωση φωτογραφιών από τη ζωή του χωριού.

—37—

— Δημιουργήσαμε ειδικό λογ/σμό για την ενίσχυση απόρων (κυρίως παιδιών) συγχωριανών μας. Η προσπάθεια που κάναμε με την κατάλληλη προβολή να κατατίθενται χρήματα αντί στεφανιού στη μνήμη θανόντων βρήκε μεγάλη ανταπόκριση. Οι περισσότερες προσφορές σε χρήμα που έγιναν τα τελευταία χρόνια, με τα οποία έγιναν τα εξωραϊστικά έργα στο χωριό, έγιναν με δωρεές σε μνήμη.

Β. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ

Χορευτικό

— Ύστερα από πολλά χρόνια αδράνειας συγκροτήσαμε και πάλι το χορευτικό το οποίο για ένα διάστημα λειτουργούσε με δυο τμήματα. Τα πολλά έξοδα του όμως (μισθός δασκάλου, έξοδα αίθουσας χορού, ενοικίαση στολών) σε συνδυασμό με κάποιες άλλες θνελειτουργίες ανάγκασε το Δ.Σ. να διακόψει τη λειτουργία του πριν λίγους μήνες. Σημειώνουμε ότι η συμμετοχή των παιδιών στο χορευτικό γινόταν χωρίς καμιά οικονομική επιβάρυνση κάτι που δεν συμβαίνει στους πιο πολλούς συλλόγους.

Ο Ετήσιος Χορός

— Διοργανώσαμε, με πολλές προσπάθειες όλα αυτά τα χρόνια το χορό του Συλλόγου που γίνεται κάθε χρόνο για το νέο έτος. Παρά την οικονομική κρίση, και τις άλλες δυσκολίες η συμμετοχή των μελών θεωρείται ότι ήταν ικανοποιητική.

Αποκριάτικη Βραδιά

— Τολμήσαμε για πρώτη φορά στην ιστορία του Συλλόγου την διοργάνωση αποκριάτικης βραδιάς στην ύπαιθρο με "Τζαμάλλα" τις αποκριές του 1994 στα Γιάννινα. Κατά γενική ομολογία ήταν καλά οργανωμένη και ενθουσίασε τους χωριανούς. Προγραμματίστηκε πάλι το 1995 αλλά δεν πραγματοποιήθηκε λόγω κακοκαιρίας, ενώ ήταν όλα έτοιμα.

Εκδρομές

— Διαπιστώνοντας απροθυμία συμμετοχής το Δ.Σ. δεν επέμεινε ιδιαίτερα στις εκδρομές. Στην προκειμένη περίπτωση υπάρχει πρόβλημα που πρέπει να συζητηθεί.

Προγραμματίστηκαν δύο μονοήμερες εκδρομές αλλά πραγματοποιήθηκε μόνο μία (φράγμα Αώου - Μέτσοβο) με μικρή συμμετοχή.

Το Πανηγύρι

— Τα πενιχρά οικονομικά του Συλλόγου δεν μας επέτρεψαν να διοργανώσουμε μεγάλες πολιτιστικές εκδηλώσεις στο πανηγύρι.. Έγιναν πάντως κάθε χρόνο αγώνες ανωμάλου δρόμου για τα παιδιά καθώς και αγώνες σκοποβολής.

Για το χορό στην πλατεία ο οποίος τα τελευταία χρόνια δεν έγινε δυο φορές (το 1993 και 1995) λόγω θανάτων συγχωριανών μας το Δ. Σ. εκφράζει τη δυσαρέσκειά του. Δυστυχώς φθάσαμε στο σημείο να αποφασίζει ο μισθωτής του Κοινοτικού Καταστήματος αν θα γίνει πανηγύρι ή όχι.

Για το σοβαρότατο αυτό θέμα το Κοινοτικό Συμβούλιο θα πρέπει να προσδιορίσει επακριβώς με τον Καταστηματάρχη τους όρους της σύμβασης που αναφέρονται στη λειτουργία του καταστήματος τις βραδιές του πανηγυριού γιατί κανένας φορέας (Σύλλογος, Αδελφότητα ή Κοινότητα) δεν μπορεί να διοργανώσει γλέντι στην πλατεία αν δεν κλείσει εκείνες τις βραδιές το Κοινοτικό Κατάστημα. Αυτό το θέμα πρέπει να ξεκαθαρίσει..

Το Δ.Σ. του Συλλόγου πιστεύει ότι ο μισθωτής του Καταστήματος θα πρέπει να έχει τον πρώτο λόγο. Αν όμως δεν επιθυμεί, θα πρέπει να ενημερώσει τουλάχιστον δύο μήνες πριν του Πολιτιστικούς φορείς του χωριού για να φροντίσουν αυτοί για τη διοργάνωση του χορού.

Γ' ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Εκμεταλλευόμενοι τη μεγάλη αγάπη που έχουν για την ιδιαίτερή τους πατρίδα οι Σκλουπιώτες και καλλιεργώντας τις διαπροσωπικές σχέσεις με τους χωριανούς, τα μέλη του Δ.Σ. δεν δίστασαν ποτέ να ζητήσουν οικονομικές ενισχύσεις από εκείνους που είχαν κάποια οικονομική άνεση. Η ανταπόκριση ήταν πραγματικά εντυπωσιακή. Σχεδόν κανένας δεν αρνήθηκε οικονομική βοήθεια. Άλλοι πάλι βοήθησαν πρωτόβουλα.

Συγκεντρώθηκαν αρκετά χρήματα τα οποία το Δ.Σ. διαχειρίστηκε με μεγάλη σύνεση και ήταν αυτά με τα οποία προχώρησε στην κατασκευή μικρών εξωραϊστικών έργων

Τέτοια είναι:

Οι αγιογραφίες στο εσωτερικό της Εκκλησίας. Έγιναν πάνω από 25 αγιογραφίες αξίας 1.250.000 δρχ, που βελτίωσαν πάρα πολύ την αισθητική του εσωτερικού χώρου της Εκκλησίας.

Οι δύο δεντροφυτεύσεις που έγιναν στο πλάι της Πολιτσάς, με τη

συνεργασία και της Κοινότητας. Συμμετείχαν πολλοί χωριανοί οι οποίοι φύτεψαν πάνω από 15.000 δέντρα από τα οποία διατηρήθηκαν αρκετά. Στην είσοδο του χωριού έγινε και περίφραξη και τα αποτελέσματα είναι ικανοποιητικά όπως διαπιστώνει κάθε επισκέπτης του χωριού.

Η κατασκευή του τοίχου αριστερά και δεξιά της εισόδου στην Αγία Παρασκευή από το Σύλλογο ήταν το ξεκίνημα μιας σειράς έργων που ακολούθησαν και έκαναν το τοπίο αγνώριστο. Η κατασκευή πλακόστρωτου από την είσοδο μέχρι την εκκλησία από το Σύλλογο, η κατασκευή της θαυμάσιας τοξευτής εισόδου προσφορά του Κώστα Απ. Πραμαντιώτη, η λιθόκτιστη βρύση που κατασκεύασε δωρεάν πάλι ο Κώστας Απ. Πραμαντιώτης σε συνδυασμό με τον τοίχο με με πεζούλι που έγινε από το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο στην κάτω πλευρά, έδωσαν άλλη εικόνα στον παραμελημένο χώρο της Αλαταριάς.

Η κατασκευή νέων "σφάδων" στα πλατάνια της πλατείας βελτίωσαν πολύ την αισθητική εικόνα του κέντρου του χωριού.

Προσπάθεια έκανε ο Σύλλογος σε συνεργασία με την Αδελφότητα και για τη βελτίωση της βατότητας του δρόμου Κωστίτσι - Αμπελοχώρι, τότε που η εταιρεία Π. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - Σ. ΜΑΡΓΕΛΗΣ διέθεσε δωρεάν προσωπικό και μηχανήματα για χαλικόστρωση μέρους του δρόμου που είχε προβλήματα. Παρατείνουμε την παραμονή των μηχανημάτων για αρκετές μέρες με την κάλυψη μέρους των καυσίμων (750.000 δρχ. περίπου).

Το Δ.Σ. του Συλλόγου απασχόλησε ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της θητείας του το θέμα του κληροδοτήματος Γρ. Αντωνίου. Διαπιστώνοντας την αδράνεια και αδιαφορία των μελών της επιτροπής του κληροδοτήματος, έστειλε σχετικό υπόμνημα στον πρόεδρο της κοινότητας ως πρόεδρου της επιτροπής και έθεσε το θέμα πολλές φορές στις Λαϊκές συνελεύσεις και στο Κοινοτικό Συμβούλιο. Το Δ.Σ. του Συλλόγου δεν διστάζει να καταλογίσει σοβαρές ευθύνες στα μέλη της επιτροπής κυρίως για τη σωστή διαχείριση των πόρων του κληροδοτήματος. Από αμέλεια χάνονται πολλά χρήματα από τις ασύμφωτες μισθώσεις των ακινήτων και από την κακή τοποθέτηση των συσσωρευθέντων κεφαλαίων. Σχετική ενημέρωση πάνω στο σοβαρό αυτό θέμα δεν είχε ποτέ κανένας.

Ο Σύλλογος και τα Οικονομικά του

Ένα από τα πιο σοβαρά θέματα που απασχολεί αυτή τη στιγμή το Δ.Σ. του Συλλόγου είναι το οικονομικό.

Πριν από λίγους μήνες έγινε έλεγχος στις ατομικές καρτέλλες των μελών και διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν πάρα πολλοί που αμελούν να πληρώσουν τις συνδρομές τους με συνέπεια ο Σύλλογος να μη μπορεί να αντεπεξέλθει και να λειτουργήσει στοιχειωδώς. Σημειώνουμε ότι κύρια αιτία διακοπής του χορευτικού τμήματος ήταν το οικονομικό όπως επίσης πολλές φορές και η έκδοση του "ΚΑΘΡΕΦΤΗ".

Τα έξοδα λειτουργίας του Συλλόγου δεν καλύπτονται σε καμιά περίπτωση και αν ακόμη όλοι πλήρωναν κανονικά τις συνδρομές τους.

Σήμερα τα ετήσια έξοδα του Συλλόγου ανέρχονται στο ποσό των 850.000 δρχ. αν εκδοθούν δύο περιοδικά.

Αναλυτικά:

α. Ενοίκια Γραφείων	δρχ. 250.000
β. Έκδοση περιοδικού	" 450.000
γ. Διάφορα: ΟΤΕ, ΔΕΗ. απρόβλεπτα	" 150.000
Σύνολο	850.000

Γι' αυτό το Δ.Σ. του Συλλόγου παρακαλεί για μια ακόμη φορά τα μέλη, να φροντίσουν για την τακτοποίηση των οφειλών τους. Επίσης παρακαλεί εκείνους τους χωριανούς που έχουν κάποια οικονομική άνεση, να ενισχύσουν οικονομικά τον Σύλλογο. Αισθάνεται δε την υποχρέωση να ευχαριστήσει για μια ακόμη φορά εκείνους τους χωριανούς που πρόθυμα κατά καιρούς ανταποκρίθηκαν και βοήθησαν.

Στην τελευταία πάντως Γενική Συνέλευση των μελών όλοι συμφώνησαν ότι υπάρχει πρόβλημα το οποίο δεν λύνεται με την ετήσια συνδρομή των 1000 δρχ. που ισχύει σήμερα. Έγιναν προτάσεις για διπλασιασμό της αλλά το θέμα αυτό αποφασίστηκε να το χειριστεί το νέο Δ.Σ. που θα προκύψει από τις προσεχείς εκλογές του Συλλόγου.

ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

Έξαρση παρουσιάζει τον τελευταίο καιρό η αγορά οικοπέδων και το χτίσιμο σπιτιών στο χωριό μας.

Δύο νέα σπίτια χτίζονται αυτό τον καιρό από χωριανούς. Πρόκειται για τους Μήτσο Γ. Αλεξίου και Λάμπρο Βλάχα. Ακούσαμε ότι σύντομα θα ξεκινήσουν τις εργασίες και άλλοι ενώ αρκετοί είναι και αυτοί που ενδιαφέρονται για αγορά οικοπέδων με σκοπό το χτίσιμο σπιτιού στο μέλλον.

Ποιός θα το περίμενε!

Σε κέντρο διασκέδασης μετατρέπεται κάθε Αύγουστο η μεγάλη αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου από τους νεολαίους του χωριού. Κάθε βράδυ και μέχρι αργά τα μεσάνυχτα το γλεντούν εκεί για τα καλά με τα αστεία τους, με τη μουσική, τους χορούς και τα τραγούδια τους.

Ο Λάμπρος Βλάχας ο μαγαζάτορας του χωριού λέει ότι είναι οι καλύτεροι πελάτες του σε αναψυκτικά και ποτά. Και δεν έχει άδικο.

Τα πρώτα χιλιόμετρα από το Κωστίτσι προς το χωριό ασφαλτοστρώθηκαν ήδη και σύντομα ξεκινούν δύο νέες δημοπρασίες που προβλέπουν συνέχιση της ασφαλτόστρωσης. Ας προσέχουν λίγο όμως οι οδηγοί και να μη τρέχουν γιατί σε μερικά σημεία οι στροφές είναι πολύ επικίνδυνες αφού έχουν την κλίση προς τα έξω και ο οδηγός δεν έχει την ορατότητα του οδοστρώματος. Θα πρέπει σύντομα και πριν το χειμώνα να τοποθετηθούν προστατευτικά στα σημεία αυτά γιατί υπάρχει μεγάλος κίνδυνος ατυχήματος.

Κατάληψη της Πολιτσάς έκανε ένας βλάχος από την Πράμαντα που του άρεσε ο τόπος καθώς περνούσε με τα πρόβατά του, αλλά οι χωριανοί ενέργησαν γρήγορα και του ζήτησαν να καταβάλλει μίσθωμα 200.000 δρχ. για να παραμείνει δυο - τρεις μήνες. Έμεινε ο άνθρωπος κι έτσι και ο τόπος βοσκήθηκε και χρήματα εισπραχτηκαν. Το θέμα ήταν σε ημερήσια διάταξη για αρκετό καιρό στις συζητήσεις των χωριανών απ' τους οποίους άλλοι συμφωνούσαν και άλλοι διαφωνούσαν για την παραμονή του βλάχου, μερικούς δε πολιτσίωτες τους απασχολούσε τι θα γίνει με τα χρήματα και που θα χρησιμοποιηθούν.

Αυτά έχουν οι ιδιοκτήτες αγαπητοί συμπατριώτες.

Ύστερα από τόσα χρόνια και κάτω από το βάρος των διαμαρτυριών της νεολαίας του Χωριού επί τέλους τοποθετήθηκε μια μπασκέτα για να παίζουν τα παιδιά. Βέβαια ενοχλεί λιγάκι εκεί που μπήκε στην πλατεία, αλλά δεν γινόταν και διαφορετικά αφού δεν υπήρχε άλλος κατάλληλος χώρος.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

Ομιλία με θέμα την υγιεινή των δοντιών έγινε το βράδυ 11 Αυγούστου στην πλατεία του χωριού. Τις αρρώστειες των δοντιών, τα αίτια, τα μέτρα πρόληψης και τους τρόπους θεραπείας τους ανέπτυξε με θαυμάσιο τρόπο η συγχωριανή μας οδοντίατρος **Ντίνα Αντωνίου**, ανταποκρινόμενη σε σχετικό κάλεσμα του Συλλόγου και της Αδελφότητας.

Τα σκαλοπάτια μπροστά από την εκκλησία γέμισαν από χωριανούς κάθε ηλικίας, κυρίως παιδιά, που με μεγάλη προσοχή άκουγαν πολύ ενδιαφέροντα και πολλά πρωτάκουστα πράγματα για το πολύ σοβαρό αυτό θέμα της υγείας του ανθρώπου.

Η Ντίνα με απλές καθημερινές κουβέντες που γινόταν πιο κατανοητές από τις εικόνες που παρουσιάζονταν σε σλάιτς, ικανοποίησε όλους μικρούς και μεγάλους αφού ήταν πολύ παραστατική, έδωσε χρήσιμες οδηγίες, και στο τέλος μοίρασε ενημερωτικά φυλλάδια και κουτιά με βουρτσάκια και κρέμες στα παιδιά.

Ήταν πραγματικά μια ενδιαφέρουσα και καλά οργανωμένη παρουσίαση για την οποία αξίζουν πολλά συγχαρητήρια στη Ντίνα.

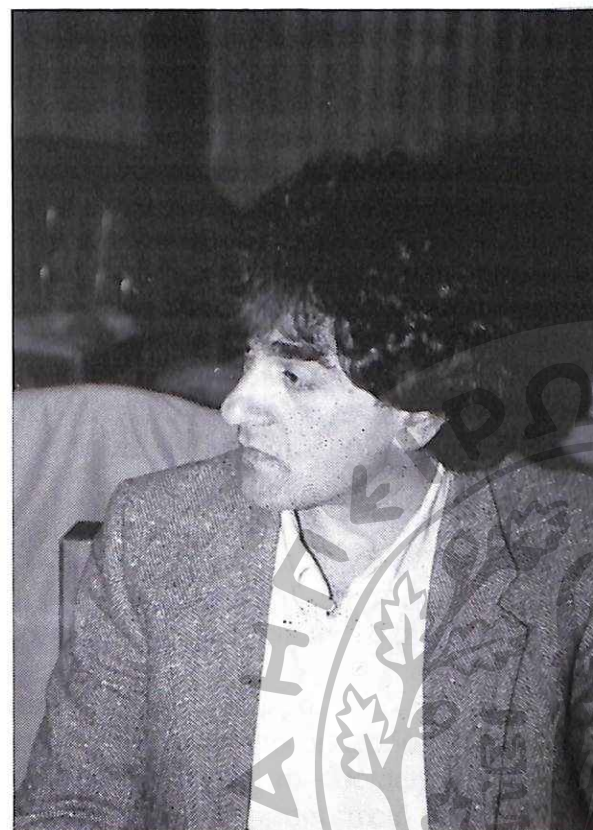
ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

ΑΝΤΩΝΗΣ Δ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Την Κυριακή 11 Ιουνίου το χωριό μας έχασε έναν ακόμη από τους πιο χρήσιμους ανθρώπους του. Το βράδυ εκείνης της μέρας έφυγε από κοντά μας ο Πρόεδρος του Συλλόγου μας Αντώνης Δ. Αντωνίου σε ηλικία 42 χρονών.

Η είδηση του θανάτου του συντάραξε όλο το χωριό και σκόρπισε

τη θλίψη σ' όλους τους χωριανούς. Γιατί πέρα από το γεγονός ότι χάθηκε ένας νέος συμπατριώτης μας, ο Αντώνης με τον ακέραιο και ήπιο χαρακτήρα του, το ήθος του, την εντιμότητά του και τη μεγάλη αγάπη που έδειχνε για το χωριό, ήταν αγαπητός από όλους και όλοι τον εκτιμούσαν ιδιαίτερα. Παράδειγμα προς μίμηση ήταν η συμπεριφορά του στην

πλούσια σε προσφορά διαδρομή της ζωής του.

Με ανιδιοτέλεια αγωνιζόταν για μια καλύτερη κοινωνία όπως αυτός την οραματιζόταν. Πιστός στις ιδέες και στα ιδανικά του ασχολήθηκε από μικρός με τα κοινά και τα τελευταία χρόνια

στον τομέα αυτό είχε αναπτύξει έντονη δραστηριότητα. Ζώντας σε ανάλογο περιβάλλον, απέκτησε πολύ γρήγορα από την εφηβική του ηλικία την ιδεολογική του ταυτότητα. Γνήσιος ιδεολόγος υπηρέτησε με πάθος και με μοναδικό τρόπο τις αριστερές του ιδέες και τα τελευταία χρόνια ήταν μέλος του καθοδηγητικού οργάνου του Κ.Κ.Ε. στην πόλη των Ιωαννίνων.

Στους κοινωνικούς και συνδικαλιστικούς του αγώνες διακρίθηκε για τη συνέπειά του και τη μαχητικότητά του.

Με τα κοινά του χωριού ασχολήθηκε για πολλά χρόνια και πάντοτε συμμετείχε στις δραστηριότητες του Πολιτιστικού μας Συλλόγου. Η ευαισθησία του για την πορεία του Συλλόγου σε μια περίοδο κάμψης των δραστηριοτήτων του τον οδήγησαν το 1991 στη θέση του Προέδρου του Συλλόγου την οποία διατήρησε μέχρι το θάνατό του. Από τη θέση αυτή η ενασχόλησή του με τα θέματα του χωριού ήταν σχεδόν καθημερινή με συνέπεια ο Σύλλογος επί προεδρίας του να αναπτύξει πλούσια δραστη-

ριότητα. Η προσπάθειά του για την καλή πορεία του συλλόγου ήταν μεγάλη και η προσφορά του αναγνωρίζεται από όλους. Φανατικός τοπικιστής όπως ήταν αγαπούσε τη λαϊκή παράδοση του τόπου, ενδιαφερόταν για τη διατήρηση των εθίμων και αντιστεκόταν στις καινούριες συμπεριφορές που προσπαθούσε να επιβάλλει στη μικρή κοινωνία του χωριού μας ο σύγχρονος πολιτισμός.

Στις καθημερινές του σχέσεις ο Αντώνης ήταν φανερό η μεγαλοψυχία του και η απέραντη καλωσύνη του με την προθυμία του να συντρέχει πολλούς και με τη διάθεσή του να συγχωρεί τους πάντες. Ήθελε να βλέπει τους ανθρώπους αγαπημένους και δεν κρατούσε κακία σε κανέναν.

Ο Αντώνης όμως δεν ήταν δεμένος μόνο με τους κατοίκους του χωριού. Φανατικός φυσιολάτρης όπως ήταν, αγαπούσε πολύ το φυσικό περιβάλλον του χωριού - σε σημείο υπερβολής - και ενδιαφερόταν όχι μόνο για τη διατήρησή του αλλά και για τη βελτίωσή του. Οι δύο μεγάλες δεντροφυτεύσεις που έγιναν στο πλάι της Πολιτσάς και στην είσοδο του χωριού καθώς και η διαμόρφωση του χώρου στην Αλαταριά έγιναν χάρη σε δικές του προτάσεις.

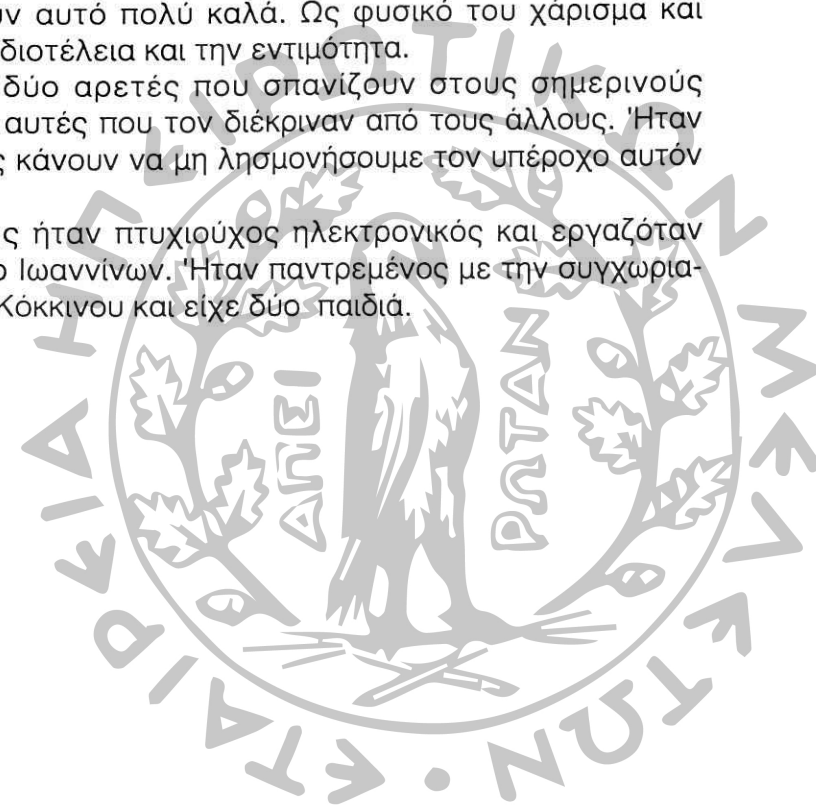
Τα καλοκαίρια που ήταν στο χωριό πολύ καιρό, περπατούσε συχνά όλες τις κορφές του χωριού με άλλους χωριανούς, καθιερώνοντας μια ειδική διαδρομή για πρωινή πεζοπορία.

Με το ποτάμι ο Αντώνης είχε δημιουργήσει πραγματικά μια ειδική σχέση. Το ψάρεμα στο ποτάμι με τον παραδοσιακό τρόπο ήταν γι' αυτόν η καλύτερη διασκέδαση. Στο χόμπυ αυτό τον είχε μυήσει ο παππούς του Αντώνης από παιδί του Δημοτικού ακόμα όταν τον έπαιρνε για παρέα στο "Καναβοτόπι" και συνέχισε να τον συναρπάζει μέχρι το θάνατό του. Το απόγευμα εκείνης της Κυριακής του Ιουνίου έμελλε να κάνει το τελευταίο του ψάρεμα, όταν πήγε με τους συγχωριανούς του Βασ. Κίτσο και Κώστα Σιώτο στο ποτάμι της Πολιτσάς για πέστροφα. Βρέθηκε πεσμένος δίπλα στο ποτάμι απέναντι από το λαγκάδι που έρχεται από Κωστίτσι. Η μοίρα το έφερε να αφήσει την τελευταία του πνοή στο μέρος που αγαπούσε και θαύμαζε τόσο πολύ.

Συνοψίζοντας την προσωπικότητα του Αντώνη θα λέγαμε ότι ήταν ένας πολύ κοινωνικός και συναισθηματικός άνθρωπος αλλά πολλές φορές ο συναισθηματικός του πλούτος χάνονταν επειδή δεν ήθελε να επιδεικνύεται. Οι φίλοι του και οι συγγενείς του το γνωρίζουν αυτό πολύ καλά. Ως φυσικό του χάρισμα και αρχή είχε την ανιδιοτέλεια και την εντιμότητα.

Αυτές οι δύο αρετές που σπανίζουν στους σημερινούς ανθρώπους ήταν αυτές που τον διέκριναν από τους άλλους. Ήταν αυτές που θα μας κάνουν να μη λησμονήσουμε τον υπέροχο αυτόν άνθρωπο.

Ο Αντώνης ήταν πτυχιούχος ηλεκτρονικός και εργαζόταν στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Ήταν παντρεμένος με την συγχωριανή μας Κούλα Χ. Κόκκινου και είχε δύο παιδιά.

**Σύλλογος Απανταχού
Αμπελοχωριτών**

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Απανταχού Αμπελοχωριτών, μετά τον ξαφνικό θάνατο του Προέδρου του Συλλόγου Αντώνη Αντωνίου, συνεδρίασε έκτακτα και αποφάσισε ομόφωνα τα παρακάτω:

1. Να εκφράσει τα θερμά συλλυπητήρια εκ μέρους των μελών του συλλόγου στην οικογένεια του εκλιπόντος.

2. Να καταθέσει το ποσό των 30.000 δρχ. στον ειδικό λογαριασμό του συλλόγου, για την ενίσχυση απόρων οικογενειών του χωριού.

3. Να αναρτήσει φωτογραφία του εκλιπόντος στα γραφεία του συλλόγου.

4. Να προτείνει στο Κοινοτικό Συμβούλιο να δώσει το όνομά του στο δρόμο από την πλατεία του χωριού προς την Αγία Παρασκευή.

Γιάννινα, 15.6.95

Το Διοικητικό Συμβούλιο

ΝΙΚΟΣ ΝΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ενας ακόμη μόνιμος κάτοικος του χωριού έφυγε απ' τη ζωή. Στις 5/2/95 ο Νίκος Νουτσόπουλος 81 χρονών σκοτώθηκε ύστερα από ανατροπή του αυτοκινήτου του λίγο έξω από το χωριό, όπως γύριζε από τους Ραφταναίους.

Αριστερά ο Νίκος σε πρόσφατη φωτογραφία του και δεξιά χορεύει γαμπρός το 1938 μετά την εκκλσία στην πλατεία του χωριού. Χορεύει μπροστά ο Νίκος γαμπρός, τον κρατάει ο νουνός Χαρίλαος Γέροντας και ακολουθεί η Νίκαινα, νύφη.

Θα προσέξατε βέβαια ότι ο χορός πάει αριστερά και όχι δεξιά. Μην πάει πουθενά ο νους σας. Το φωτογραφείο της εποχής εκείνης έκανε λάθος και εμφάνισε το αρνητικό του φιλμ από την ανάποδη πλευρά.

Παιδί του Βασίλη Νουτσόπουλου παντρεύτηκε τη Δημητρούλα Ι. Αναστασίου (Πανάξιου) με την οποία απέκτησε πέντε παιδιά. Την Ρίνα, τον Βασίλη, την Αναστασία, Αγγλαία και Αντιγόνη.

Είχε έναν αδελφό τον Χαρίλαο. Ο Νίκος σ' όλη τη διαδρομή της ζωής του είχε αναπτύξει έντονη δραστηριότητα και μέχρι το θάνατό του ζούσε από κοντά τη ζωή του χωριού.

Ήταν από τους πρώτους που εντάχτηκε στις αντιστασιακές ομάδες του ΕΑΜ. Για την αντιστασιακή του δράση πιάστηκε και εξορίστηκε στη Μακρόνησο το 1947.

Μετά τον εμφύλιο εργάστηκε ως οικοδόμος. Εγκαταστάθηκε στο χωριό μόλις βγήκε στη σύνταξη και επί οκτώ χρόνια (1974 - 1982) διετέλεσε πρόεδρος της Κοινότητάς μας. Τα τελευταία χρόνια ήταν στο Κοινοτικό τηλεφωνείο.

Ακμαιότατος όπως ήταν μέχρι το θάνατό του παρά την ηλικία του, διατηρούσε πολλές αναμνήσεις από τη ζωή του χωριού τις οποίες αρέσκονταν να τις διηγείται.

Ήταν μέλος του Συλλόγου και συνεργάτης του περιοδικού μας.

Τάφηκε κι αυτός στο χωριό.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΑΘΑΝ. ΠΑΤΣΟΥΡΑΣ

Ο Μιχάλης έφυγε για πάντα από κοντά μας στις 28 Νοεμβρίου 1994. Ήταν 77 χρόνων. Γεννήθηκε στο χωριό μας το Αμπελοχώρι το 1918. Στο χωριό μας έζησε τα παιδικά του χρόνια και εκεί τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο. Στη συνέχεια τελείωσε το Σχολαρχείο Καλεντζίου, γράφτηκε στην Ζωσιμαία Σχολή Ιωαννίνων από όπου απεφοίτησε με Άριστα. Οι σπουδές του συνεχίστηκαν στην Γυμναστική Ακαδημία Αθηνών από την οποία πήρε το πτυχίο του Γυμναστού.

Υπηρέτησε την Στρατιωτική του θητεία στην Μεραρχία Ιωαννίνων. Μετά από εξετάσεις πέτυχε μεταξύ των πρώτων στην Παιδαγωγική Ακαδημία Ιωαννίνων από όπου πήρε το πτυχίο του δασκάλου με Άριστα.

Το 1940 επιστρατεύτηκε, πολέμησε στον Ιταλικό πόλεμο με πατριωτισμό και παρασημοφορήθηκε με Χρυσά Αριστεία ανδρείας.

Μετά τον πόλεμο του 1940 παντρεύτηκε την τότε δασκάλα του χωριού μας την Βάσω που η καταγωγή της ήταν από την Κέρκυρα.

Με την Βάσω απέκτησαν τρεις γιούς, τον Θανάση, τον Χρήστο και τον Πέτρο και οι τρεις αξιόλογα παιδιά.

Με την Βάσω μαζί υπηρέτησαν σαν Δάσκαλοι τρία χρόνια στο χωριό μας και σε πολλά μέρη της Ελλάδας. Τελευταία υπηρέτησε σαν Διευθυντής στο Δημοτικό Σχολείο της Πετροπόλεως Αθηνών επί τέσσερα χρόνια. Το 1976 πήρε την σύνταξή του. Ο Μιχάλης ήταν πρoς, δίκαιος, με πολλά χαρίσματα, εκτιμήθηκε και αγαπήθηκε από τους χωριανούς μας, από τους συναδέλφους και από πολλούς γονείς και από πολλά παιδιά.

Το 1986 ένα ατύχημα του κλόνισε την υγεία του και τον ανάγκασε να μένει στο σπίτι του ακίνητος.

Αγαπούσε το χωριό μας, ζούσε με τις αναμνήσεις του και πάντοτε επιθυμούσε την επάνοδό του σ' αυτό.

Τάφηκε στο νεκροταφείο του Κόκκινου Μύλου στην Νέα Φιλαδέλφεια Αθηνών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ στον οποίο ήταν τακτικό μέλος ο Μιχάλης, τιμά την μνήμη του και διαθέτει πενήντα χιλιάδες δραχμές στην μνήμη του για τα συμπληρωματικά έργα του Νεκροταφείου της Αγίας Παρασκευής στο χωριό μας.

ΜΑΡΙΑ Κ. ΕΞΑΡΧΟΥ

Ήταν κόρη του Χρήστου Χήρα και είχε αδέρφια την Βαγγελή Σωτ. Βλάχα και τον Κώστα Χήρα.

Παντρεύτηκε τον Κώστα Έξαρχο με τον οποίο απέκτησε τέσσερα παιδιά. Τον Γιώργο, Χαρίλαο, Ρίνα και Λευτέρη.

Έχασε γρήγορα τον άντρα της και αγωνίστηκε κι αυτή σκληρά για να μεγαλώσει τα παιδιά της στα δύσκολα εκείνα χρόνια.

Πέθανε στις 18/4/95 σε ηλικία 95 χρονών και τάφηκε στο χωριό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟΣΤ. ΠΑΤΣΟΥΡΑ

Η Τασιά όπως την αποκαλούσαν ήταν μία από τις έξι κοπέλες του Κώστα Βασιλείου. Παντρεύτηκε τον Αποστόλη Αθ. Πατσούρα με τον οποίο απέκτησε τρία παιδιά. Την Αννέτα, τη Ρινούλα και το Θανάση.

Αδέλφια ήταν: Η Αγγελική (Μίχαινα), η Βάσω (Λεωνίδα) η Λένη (Απόστ. Κόκκινου) η Ρήνα (Μήτσου Πραμαντιώτη) και η Γεωργίτσα.

Μετά το θάνατο του άντρα της στάθηκε όρθια και πάλεψε σκληρά μόνη της δουλεύοντας στα χωράφια στην Πολιτσά και στο χωριό για να μεγα-

λώσει τα παιδιά της, πάντοτε με το χαμόγελο στα χείλη. Ήταν κι αυτή μια από τις ηρωίδες του χωριού.

Πέθανε στις 11/11/94 σε ηλικία 86 χρονών και τάφηκε στο χωριό.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ Ι. ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Γεννήθηκε στο Αμπελοχώρι το 1912. Ήταν θυγατέρα του Δημητρίου και της Μαρίας Γιωτάκη. Αδερφια της ήταν ο Γιάννης, ο Χρήστος, ο Κώστας Γιωτάκης, η Λαμπρινή Αναστασίου και η Δημητρούλα Βλάχα.

Παντρεύτηκε τον Γιάννη Αντωνίου με τον οποίο απέκτησε μια κόρη την Ανθούλα.

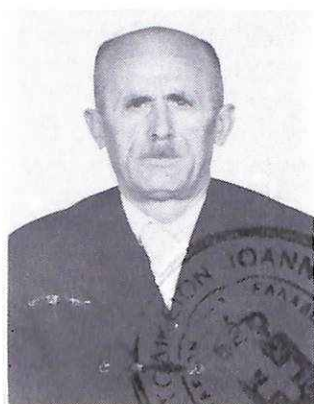
Ζούσε στα Γιάννενα από το 1940.

Ήταν κολωσουνάτη και είχε αδυναμία στο χωριό, γιαυτό μέχρι τα τελευταία της, αρέσκονταν να διηγείται

περιστατικά της ζωής του χωριού με νοσταλγία.

Πέθανε στις 15/11/94.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Α. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Ήταν παιδί της Αικατερίνης και Αναστάση Αναστασίου. Με την Λαμπρινή Δ. Γιωτάκη που παντρεύτηκε απέκτησε δύο παιδιά. Τον Νίκο και τον Αναστάση. Είχε αδελφια την Πολυξένη Ν. Αγγέλη και Όλγα Κ. Αναστασίου. Μετά το θάνατο της γυναίκας του ξαναπαντρεύτηκε και με τη δεύτερη γυναίκα του Αμαλία Χρ. Γιωτάκη απέκτησε τρία παιδιά. Την Λαμπρινή, τον Γιάννη και την Ειρήνη.

Πέθανε στις 26.1.95 σε ηλικία 88 χρονών. Παρά την μεγάλη του ηλικία ήταν ακμαιότατος μέχρι το θάνατό του. Ήταν δε από τους λίγους γερόντους που τον βλέπουμε να χορεύει στην πλα-

τεία στο πανηγύρι με τα παιδιά του.

Τάφηκε στο χωριό του οποίου ήταν από χρόνια μόνιμος κάτοικος.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ – ΔΩΡΕΕΣ

Ο συμπατριώτης μας οδοντίατρος Κώστας Αναστασίου πρόσφερε στο Σύλλογο τον εξοπλισμό του ιατρείου του για να εγκατασταθεί στο Χωριό και να βρίσκεται στη διάθεση των συγχωριανών μας.

Τον ευχαριστούμε θερμά.

Η Αδελφότητα Αμπελοχωριτών (έδρα Αθήνα) πρόσφεραν το ποσό των 200.000 δρχ. για την κατασκευή έργων στην Αγία Παρασκευή.

Ο Κώστας Ι. Γιωτάκης πρόσφερε στο Σύλλογο το ποσό των 100.000 δρχ. για να καλυφθεί η δαπάνη κατασκευής των έργων διαμόρφωσης του χώρου της Αγίας Παρασκευής.

Ο Γιώργος Κων. Τζοβάρας πρόσφερε δωρεά ένα δρομολόγιο με το φορτηγό του για τη μεταφορά υλικών από τα Γιάννενα στο χωριό για τα έργα στην Αγία Παρασκευή.

Τιμώντας τη μνήμη της γυναίκας του Αλεξάνδρας ο Κώστας Πραμαντιώτης κατασκεύασε μια θαυμάσια πέτρινη θολωτή είσοδο στο χώρο της Αγίας Παρασκευής. Το έργο είναι πραγματικά θαυμάσιο και εντυπωσιακό για τα δεδομένα του χωριού και συνδυασμένο με το πλακόστρωτο που έγινε από την είσοδο μέχρι την εκκλησία, την πέτρινη βρύση που κατασκεύασε δωρεάν πάλι ο Κώστας Πραμαντιώτης και το πεζούλι στο κάτω μέρος της Αλαταριάς, προσδίδει μια ξεχωριστή ομορφιά στην τοποθεσία αυτή του χωριού.

Διόρθωση παραγράφου του προηγούμενου περιοδικού (σελ. 49.)

Η κατασκευή της καινούριας πόρτας στην εκκλησία του χωριού αξίας 170.000 δρχ. είναι προσφορά του Ανδρέα Πραμαντιώτη στη μνήμη του παιδιού του Παναγιώτη.

ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΕ ΜΝΗΜΗ

Α. Στον Σύλλογο για ενίσχυση απόρων οικογενειών και εξωραϊστικά έργα:

Ο Σύλλογος Απανταχού Αμπελοχωριτών στη μνήμη του προέδρου του Συλλόγου Αντώνη Αντωνίου κατέθεσε το ποσό των 30.000 δρχ.

Η Αδελφότητα Αμπελοχωριτών πρόσφερε το ποσό των 50.000 δρχ. στη μνήμη του προέδρου του Συλλόγου Αμπελοχωριτών, Αντώνη Αντωνίου.

Ο Κώστας Ι. Γιωτάκης στη μνήμη του Αντώνη Αντωνίου πρόσφερε το ποσό των 50.000 δρχ.

Οι Χριστόφορος Στάμος και Κώστας Ε. Σιώτος στη μνήμη του Αντώνη Αντωνίου, αντί για στεφάνι κατέθεσαν το ποσό των 20.000 δρχ.

Ο Σύλλογος Απανταχού Αμπελοχωριτών και Αδελφότητα Αμπελοχωριτών, στη μνήμη του Νίκου Νουτσόπουλου αντί για στεφάνι κατέθεσαν το ποσό των 20.000 δρχ.

Στη μνήμη της Αναστασίας Απ. Πατσούρα οι άμεσοι συγγενείς της πρόσφεραν το ποσό των 40.000 δρχ. αντί στεφανιών

Από τους υπαλλήλους του μηχανικού εξοπλισμού του Νομαρχιακού Ταμείου Ιωαννίνων κατατέθηκε το ποσό των 25.000 δρχ. στη μνήμη της Αναστασίας Απ. Πατσούρα, μητέρα του προϊσταμένου τους (τότε) Αθανασίου Πατσούρα.

Ο Κώστας Χρ. Τζουβάρας και η Χαρίκλεια Κύρκου πρόσφεραν στο Σύλλογο το ποσό των 50.000 δρχ. για κάλυψη της δαπάνης μιας αγιογραφίας στην εκκλησία του χωριού, στη μνήμη των αποθανόντων γονέων τους και του Αποστόλη και της Δημητρούλας Τζουβάρα.

Ο σύζυγος, τα παιδιά και τα εγγόνια της Αναστασίας Αθ. Κίτσου αντί για στεφάνια στη μνήμη της, πρόσφεραν στον Σύλλογο το ποσό των 135.000 δρχ., για την κατασκευή έργων στην Αγία Παρασκευή.

Β' Στο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο

Το Κοινοτικό Συμβούλιο, στη μνήμη του Νίκου Νουτσόπουλου που διετέλεσε Πρόεδρος της Κοινότητας για οκτώ χρόνια, πρόσφερε το ποσό των 50.000 δρχ.

Η Αθηνά Εξάρχου στη μνήμη του συζύγου της Χαριλάου πρόσφερε το ποσό των 50.000 δρχ.

Στη μνήμη του Μιχάλη Απ. Πατσούρα οι συγγενείς του: Αθανάσιος Απ. Πατσούρας, Σοφία Στ. Πατσούρα, Μαρία και Αθανάσιος Χρ. Πατσούρας, Νίκη Σπ. Σαράτση, Αννέτα Χρ. Κόκκινου και Αποστόλης Δ. Σιώτος, πρόσφεραν το ποσό των 50.000 δρχ.

Η οικογένεια του αποθανόντος Δημητρίου Αναστασίου αντί για στεφάνια πρόσφερε στη μνήμη του το ποσό των 55.000 δρχ.

Συνάδελφοι του Γιάννη Δ. Αναστασίου στη ΔΕΥΑΙ, στη μνήμη του πατέρα του Δημητρίου Αναστασίου αντί για στεφάνια πρόσφεραν το ποσό των 12.000 δρχ.

Ο Λάμπρος Αγγέλης πρόσφερε το ποσό των 5.000 δρχ. στη μνήμη του θείου του Δημητρίου Αναστασίου

Το Κοινοτικό Συμβούλιο, στη μνήμη του Προέδρου του Συλλόγου Αντώνη Αντωνίου, κατέθεσε το ποσό των 100.000 δραχμών.

Η Αδελφότητα Αμπελοχωριτών στη μνήμη του Αντώνη Αντωνίου αντί για στεφάνι κατέθεσε το ποσό των 20.000 δρχ.

Η οικογένεια Δημητρίου Δήμου στη μνήμη του ανηψιού Αντώνη Αντωνίου αντί για στεφάνι κατέθεσε το ποσό των 20.000 δρχ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου διαπιστώνοντας ότι η προσπάθεια που έκανε τα τελευταία χρόνια να κατευθύνει τους χωριανούς στην κατάθεση μετρητών αντί για στεφάνια στη μνήμη συγγενών ή φιλικών τους προσώπων, εκφράζει τις ευχαριστίες του για την ανταπόκριση που βρήκε.

Όπως θα έχει διαπιστώσει κάθε αναγνώστης του περιοδικού οι προσφορές σε χρήμα αντί για στεφάνια είναι μεγάλες και ήταν αυτές που έδωσαν τη δυνατότητα στο Σύλλογο και στην Εκκλησιαστική Επιτροπή να εκτελέσουν τα εξωραϊστικά έργα στην Αγία Παρασκευή τα οποία έδωσαν άλλη όψη στο τοπίο της Αλατιριάς όπως το διαπιστώνει κάθε επισκέπτης του χώρου. Επίσης οι προσφορές αυτές βοήθησαν τη γενικότερη λειτουργία του Συλλόγου και μέρος αυτών διατέθηκε για την κατά καιρούς ενίσχυση απόρων παιδιών του χωριού.

Ευχαριστήρια λοιπόν και πάλι από το Δ.Σ. του Συλλόγου το οποίο με την ευκαιρία παρακαλεί να ενημερώνεται η σύνταξη του περιοδικού για τη δημοσίευσή της κάθε προσφοράς.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

— Η Λουκία Βασ. Κίτσου	απόκτησε αγόρι
— Η Μαρία Γ. Βλάχα	" κορίτσι
— Η Ελπίδα Ι. Μπόχτη	" κορίτσι
— Ο Γιάννης Χρ. Αλεξίου	" αγόρι
— Η Νίκη Γ. Τσώνη	" αγόρι
— Η Αντιγόνη Γ. Γέροντα	" αγόρι
— Ο Γιάννης και Τούλα Χ. Σιώτου	" αγόρι
— Η Βάσω Σ. Εξάρχου - Λαδόπουλου	" αγόρι

Γάμοι

- Ο Λεωνίδας Ανδρ. Μητροκώστας παντρεύτηκε (Μάιος '94) την Αγνή Τσέχωσκα στη Βαρσοβία της Πολωνίας.
- Η Μαρία Ανδρ. Μητροκώστα παντρεύτηκε τον Βλάσση Διδασκάλου, ιδιωτικό υπάλληλο.

Νέοι Φοιτητές (επιτυχόντες το 1994)

- Η Μαρία Χαρ. Δήμου στη Γεωπονική Σχολή Αθηνών
- Ο Σωτήρης Κρυστάλλης (Αννέτας Αντωνίου) στη Νομική Σχολή Αθηνών
- Η Μαρία Κωβαίου (Ντίνας Αντωνίου) στην Ανωτάτη Σχολή μέσων μαζικής ενημέρωσης & επικοινωνίας.
- Η Ευτυχία Λεοντάρη (Σοφίας Σπύρου) στη Νοσηλευτική Χίου

Σημ. Σ.Σ. Η σύνταξη του περιοδικού δεν ευθύνεται για τη μη δημοσίευση των παραπάνω επιτυχόντων τον περασμένο χρόνο στο προηγούμενο τεύχος. Δεν ενημερώθηκε από κανέναν.

Θάνατοι

- Η Αναστασία Απ. Πατσούρα πέθανε στις 11/11/94 σε ηλικία 86 χρονών και τάφηκε στο χωριό.
- Η Ευαγγελία Ι. Αντωνίου πέθανε στις 15/11/94 σε ηλικία 82 χρονών.
- Ο Νίκος Β. Νουτσόπουλος, πέθανε στις 5/2/95 σε ηλικία 81 χρονών και τάφηκε στο χωριό.
- Ο Δημήτρης Α. Αναστασίου πέθανε στις 26.1.95 σε ηλικία 88 χρονών και τάφηκε στο χωριό.
- Η Μαρία Κ. Εξάρχου πέθανε στις 18/4/95 σε ηλικία 95 χρονών και τάφηκε στο χωριό.
- Ο Αντώνης Δ. Αντωνίου πέθανε στις 11/6/95 σε ηλικία 42 χρονών
- Η Αναστασία Αθαν. Κίτσου πέθανε στις 18/8/95 σε ηλικία 80 χρονών και τάφηκε στο χωριό.

Τυπογραφικές εργασίες
Δημήτριος Καμηνάς & Σία Ο.Ε.

Ιωάννινα, Αραβαντινού 12 - τηλ. 26880, 27554, FAX 31324

